

การศึกษาประสิทธิภาพของวิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา โดยวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาน

ปริญญาโท

ของ

รัตนา สีหบุตร

- 3 ก.ย. 2535

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา

กรกฎาคม 2534

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบใบพิจารณาปริญญาบัตรฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน

(รศ.วราณี ไสยมะบุตร)

.....กรรมการ

(ดร.ศิริฎา พูลสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(รศ.วราณี ไสยมะบุตร)

.....กรรมการ

(ดร.ศิริฎา พูลสุวรรณ)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ดร.นงลักษณ์ วิรัชชัย)

บัณฑิตวิทยาลัย อนุมัติให้รับปริญญาบัตรฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่ 8 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2534

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ เพราะได้รับความกรุณาให้ความรู้และคำแนะนำช่วยเหลือ เป็นอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์วราณี โสมประยูร ภร.ศิริฎกาน พูลสุวรรณ ผู้วิจัยผู้ศึกษา ซึ่งในความกรุณา จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ภร.นงลักษณ์ วิรัชชัย ที่ได้ให้ความกรุณาาร่วมเป็นกรรมการสอบ และให้ความเห็นอันเป็นประโยชน์ช่วยให้งานวิจัยนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณ คุณสมกิจ กิจสุนวงศ์ ศูนย์คอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ "พ่อ แม่" และคุณวิหยา สี่บุตร ผู้เป็นกำลังใจและสนับสนุนการศึกษา ของผู้วิจัยตลอดมา

รัตนา สี่บุตร

สารบัญ

บท	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาคนควา	3
ข้อตกลงเบื้องต้น	3
ขอบเขตการศึกษาคนควา	3
ความสำคัญของการศึกษาคนควา	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
การวิเคราะห์ทอภิมาน	6
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ทอภิมาน	8
วิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา	13
ตัวอย่างวิธีสอนที่สามารถนำมาใช้ในการสอนวิชาภาษาไทยในระดับ ประถมศึกษา	16
3 วิธีดำเนินการวิจัย	36
ประชากร	36
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล	40
การวิเคราะห์ข้อมูล	40

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
	การวิเคราะห์ข้อมูล	43
5	สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	62
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	62
	ประชากร	62
	เครื่องมือใช้ในการวิจัย	68
	การดำเนินการวิจัย	63
	การวิเคราะห์ข้อมูล	63
	สรุปและอภิปรายผลการวิจัย	64
	ข้อเสนอแนะ	67
	บรรณานุกรม	69
	ภาคผนวก	77
	ประวัติย่อของผู้วิจัย	105

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนงานวิจัยที่นำมาศึกษา จำแนกตามแหล่งข้อมูล	37
2 ฐานนิยม ความถี่ของมัธยฐาน และการชลชะของมัธยฐานของตัวแปรคุณลักษณะ งานวิจัยที่เป็นตัวแปรจำประเภท จากคาชนาคอิทธิพล 70 คา	46
3 แสดงลักษณะการแจกแจงของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรต่อเนื่อง	51
4 แสดงค่าสถิติพื้นฐานและลักษณะการแจกแจงของชนาคอิทธิพล	54
5 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของชนาคอิทธิพล และค่าสถิติในการทดสอบ ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเค็ชว จำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย	56
6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิธีสอนที่ใช้ในการทดลอง	60
7 สัมประสิทธิ์การถดถอย สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ และค่าสถิติในการวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย	61

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- 1 แสดงลำดับขั้นของการสร้างทรีชนโมดูล 34
- 2 แสดงลักษณะการแจกแจงของขนาดอิทธิพล โดย Stem-Leaf Diagramm ... 55

บทนำ

วิธีสอนภาษาไทยจากอดีตถึงปัจจุบัน ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับสภาพสังคม
เสมอมา ปัจจุบันวิธีสอนภาษาไทยเริ่มเป็นระบบ มีวิธีการและจุดมุ่งหมายที่แน่นอนชัดเจนมากขึ้น
กล่าวคือ นอกจากจะสอนใหญ่ เรือนอ่านออกเขียนได้แล้วยังเน้นใหญ่ เรือนสามารถนำภาษาไทยไปใช้
ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้อีกด้วย (อรุณี สติศย์ภาคีกุล. 2524 : 126) สิ่งสำคัญ
ประการหนึ่งที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีสอนภาษาไทยคือ การวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนภาษาไทย ซึ่งมี
ผู้วิจัยไว้เป็นจำนวนมากและมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้น ผลของการวิจัยเหล่านี้สามารถนำไปใช้ในการ
พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยให้ประสิทธิภาพ บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ (อรุณี สติศย์ภาคีกุล.
2524 : 153 ; อ้างอิงมาจาก รัตน์ ศรีไพรวรรณ. 2523 : คำสัมภาษณ์)

จากการสำรวจงานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนภาษาไทยผู้วิจัยพบว่า นับตั้งแต่คณะกรรมการปรับปรุง
หลักสูตร (ปปส.) ประกาศยกร่างหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ขึ้นในปี พ.ศ. 2518
จนถึงปัจจุบันเป็นเวลา 15 ปี โภม้งานวิจัยเชิงทดลองเกี่ยวกับวิธีสอนหรือเทคนิคการสอนภาษาไทย
ในระดับประถมศึกษาจำนวนไม่ต่ำกว่า 100 เรื่อง ซึ่งแสดงว่ามีผลการวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนภาษาไทย
เป็นจำนวนมากที่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนโคหาคครูผู้สอนภาษาไทยประสงค์
จะนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อให้การสอนมีประสิทธิภาพส่งผลการเรียนรูของนักเรียน แต่ปัจจุบันครูผู้สอน
ยังไม่ได้มีการนำผลการวิจัยไปใช้ในการเรียนการสอนกันอย่างแพร่หลาย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความ
ยุ่งยากในการเลือกใช้ผลการวิจัย เพราะมีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับวิธีสอนภาษาไทยที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับ
แต่ผลที่ได้ขัดแย้งกัน งานวิจัยบางเรื่องพบว่า การสอนโดยวิธีสอนบางวิธีให้ผลดีกว่าการสอนโดยวิธีปกติ
ในขณะที่งานวิจัยบางเรื่องซึ่งศึกษาวิธีสอนวิธีเดียวกันกลับไม่พบความแตกต่างดังกล่าว เช่น งานวิจัย
ที่ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนโดยใช้ที่นทานที่บ้านประกอบ
การสอนกับเรียนโดยวิธีสอนปกติ เกชา จันดาพันธ์ สมชาย ต้นศิรินทร์ และวิไลวรรณ พุ่มเกษม

พบผลการวิจัยที่สอดคล้องกันว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านหรือนิทานพื้นเมืองประกอบการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนปกติ ในขณะที่ สมหมาย ทิวังษ์ ซึ่งได้ศึกษาปัญหาการวิจัยเดียวกันกลับพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านประกอบการสอนกับที่เรียนโดยวิธีสอนปกติมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน (เดชา จันดาพันธ์. 2527 , สมชาย ศันตสันตสิม. 2527 , วิไลวรรณ หุมเกษม. 2530 และสมหมาย ทิวังษ์. 2526) หรืองานวิจัยที่ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนแบบสืบสวน - สอบสวน กับเรียนโดยวิธีสอนปกติ คงโดย เรืองเดช และประยุทธ จิมพลี พบผลการวิจัยที่สอดคล้องกันว่า นักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนแบบสืบสวน - สอบสวน กับนักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนปกติมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยไม่แตกต่างกัน แต่ พิสุทธิ์ บุญเจริญ ได้ศึกษาปัญหาการวิจัยเดียวกันกลับพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนแบบสืบสวน - สอบสวนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนปกติ เป็นคน (คงโดย เรืองเดช. 2524 , ประยุทธ จิมพลี. 2522 และพิสุทธิ์ บุญเจริญ. 2521)

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมา ทำให้เกิดปัญหาในการนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาไทย จึงน่าจะได้มีการสังเคราะห์งานวิจัยเหล่านั้น เพื่อหาข้อสรุปอย่างมีระบบจากงานวิจัย เพื่อให้ผู้ที่ประสงค์จะใช้ผลงานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนภาษาไทยใดแนวทางในการพิจารณาเลือกงานวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ วิธีการหนึ่งซึ่งจัดว่าเป็นวิธีการสังเคราะห์งานวิจัยที่มีระบบ คือ "การวิเคราะห์ห่อภิมาณ" (Meta - Analysis) เพราะวิธีการนี้เป็นการสังเคราะห์งานวิจัยหลาย ๆ เรื่องที่ศึกษาปัญหาการวิจัยเดียวกันโดยใช้วิธีการทางสถิติมาวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปอย่างมีระบบ ซึ่งจะทำให้ทราบว่าขนาดอิทธิพล (Effect Size) ของตัวแปรจัดการกระทำมีผลต่อตัวแปรตามเป็นปริมาณเท่าใด นอกจากนี้ยังสามารถตรวจสอบได้ว่าขนาดอิทธิพลของตัวแปรจัดการกระทำที่แตกต่างกันนั้นเนื่องมาจากคุณลักษณะใดของงานวิจัย ซึ่งงานวิจัยแบบอื่นไม่สามารถเสนอผลการวิจัยได้ชัดเจน เช่นนี้ (ศิริฎภา พูลสุวรรณ. 2530 : 6) และยังสามารถสรุปเชื่อมโยงผลการวิจัยแต่ละเรื่องเข้าด้วยกันโดยปราศจากความคิดเห็นส่วนตัวของผู้วิจัย (ศิริฎภา พูลสุวรรณ. 2530 : 6 ; อ้างอิงมาจาก Bond and Titus. 1983 : 268) ดังนั้นผลที่ได้จากการวิเคราะห์ห่อภิมาณจึงเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกใช้ผลการวิจัย

เพื่อให้นักครูสอนภาษาไทย ผู้ที่ต้องการใช้ผลการวิจัยในการเรียนการสอน หรือการทำวิจัย
สืบเนื่องใ้มีแนวทางในการนำผลการวิจัยไปใช้ ผู้วิจัยจึงเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องสังเคราะห์
งานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา โดยใช้วิธีการสังเคราะห์ห่อภิมานเพื่อหา
ประสิทธิภาพของวิธีสอนดังกล่าว

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะใช้การวิเคราะห์ห่อภิมาน ตามวิธีของ กลาส ฮาผล
สรุปรวมของงานวิจัยที่เกี่ยวกับวิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา เพื่อ

1. ศึกษาประสิทธิภาพของวิธีสอนภาษาไทย ในระดับประถมศึกษาจากงานวิจัยเชิงทดลอง
ที่เปรียบเทียบผลการสอนวิชาภาษาไทย โดยใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ กับวิธีสอนปกติ
2. ศึกษาความแปรปรวนของผลการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา

ขอบคกกลงเบื้องต้น

เนื่องจากประชากรของการวิจัยครั้งนี้คือ รายงานการวิจัย ผลการวิจัยต่าง ๆ จะนำมาเป็น
ข้อมูลสำหรับการวิจัย ดังนั้นขอบคกกลงเบื้องต้นของงานวิจัยทั้งหมดที่นำมาสังเคราะห์จะเป็นขอบคกกลง
เบื้องต้นของงานวิจัยนี้ ได้แก่

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในสาขาวิจัยแต่ละ เรื่องของวิธีสอนแบบเดียวกันเป็นอิสระต่อกัน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ระหว่างกลุ่มวิธีสอนเป็นอิสระต่อกัน
3. กลุ่มตัวอย่างในแต่ละงานวิจัยมีการแจกแจงแบบปกติ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งสังเคราะห์ปริญาของนิตีระดับมัธยมศึกษา งานวิจัยของหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องและงานวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ที่ทำการวิจัยในลักษณะการวิจัยเชิงทดลอง
เปรียบเทียบผลของการสอนวิชาภาษาไทยในระดับประถมศึกษา ระหว่างวิธีสอนแบบต่าง ๆ กับวิธีสอนปกติ

ตั้งแต่ พ.ศ. 2518 ถึงปัจจุบัน เหตุที่เลือกส่งเคราะห์งานวิจัยตั้งแต่ พ.ศ. 2518 เพราะในช่วงปีนั้นได้มีการประกาศออกหลักสูตรใหม่ขึ้น อันเป็นผลให้ครูผู้สอน นักการศึกษาเปลี่ยนแปลงแนวคิดและเทคนิคการจัดการเรียนการสอน เพื่อรองรับหลักสูตรใหม่ที่จะพิจารณาใช้ต่อไป งานวิจัยที่เริ่มจากปี พ.ศ. 2518 จึงถือเป็นจุดเริ่มต้นของงานวิจัยสำหรับหลักสูตรปัจจุบัน การนำงานวิจัยตั้งแต่ปีดังกล่าวมาส่งเคราะห์หาคือจะทำให้ประชากรของงานวิจัยนี้ครอบคลุมกว้างขวางขึ้น

2. งานวิจัยที่นำมาส่งเคราะห์ในการวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยที่มีการพิมพ์เผยแพร่ โดยจะต้องมีคุณสมบัติครบตามเกณฑ์กำหนด 4 ข้อ คือ

2.1 เป็นงานวิจัยที่มีการศึกษาตัวแปรตามที่เป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2 เป็นงานวิจัยเชิงทดลองที่มีการเปรียบเทียบผลการสอนวิชาภาษาไทยในระดับ

ประถมศึกษา

2.3 เป็นงานวิจัยที่ทำการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนปกติ

2.4 เป็นงานวิจัยที่มีข้อมูลทางคุณลักษณะของงานวิจัยและสถิติที่จะนำมาส่งเคราะห์ได้

3. งานวิจัยนี้จำกัดขอบเขตการศึกษาเพียงประสิทธิภาพของวิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา เฉพาะประสิทธิภาพที่วัดในรูปของขนาดอิทธิพลของวิธีสอนที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่รวมตัวแปรตามที่เป็นผลสัมฤทธิ์ทางคุณลักษณะอื่น ๆ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. การวิจัยครั้งนี้จะให้อธิบายอย่างมีระบบเกี่ยวกับประสิทธิภาพของวิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา อันจะเป็นแนวทางในการพัฒนางานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา

2. เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำผลวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในระดับประถมศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

วิธีสอนภาษาไทย หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยที่จัดเป็นสถานการณ์การเรียนการสอน อันเป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้ในเนื้อหาวิชาภาษาไทยจากครูสอนไปยังผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์และได้รับประสบการณ์ในการเรียนรู้อย่างเต็มที่ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ วิธีสอนภาษาไทยที่กล่าวถึงจะหมายถึง วิธีสอนหรือเทคนิคการสอนภาษาไทยที่ทำในรูปแบบของงานวิจัยเชิงทดลองเปรียบเทียบกับวิธีสอนปกติ และทำการทดลองสอนในระดับประถมศึกษา

ประสิทธิภาพของวิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา วัดจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่มีการเรียนการสอนโดยใช้วิธีสอนภาษาไทยแบบต่าง ๆ เปรียบเทียบกับวิธีสอนปกติ โดยวัดในรูปแบบของขนาดอิทธิพล (Effect Size) วิธีสอนภาษาไทยในงานวิจัยเรื่องใดให้ขนาดอิทธิพลเป็นบวกแสดงว่าวิธีสอนนั้นมีประสิทธิภาพ แต่หาขนาดอิทธิพลเป็นลบแสดงว่าวิธีสอนนั้นคือประสิทธิภาพหรือไม่มีประสิทธิภาพ

ขนาดอิทธิพล เป็นค่าสถิติที่แสดงให้เห็นว่าวิธีสอนแบบนั้น ๆ มีประสิทธิภาพหรือไม่เพียงใด ขนาดอิทธิพลคำนวณได้จาก ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม หากวัดค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มควบคุม ถ้าขนาดอิทธิพลที่คำนวณได้จากงานวิจัยแต่ละเรื่องจะนำมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อใช้ประมาณค่าขนาดอิทธิพลของกลุ่มประชากร และใช้หาผลสรุปรวมของประสิทธิภาพของวิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาสำหรับการวิจัยครั้งนี้

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในเรื่องการสังเคราะห์งานวิจัย โดยวิธีวิเคราะห์ห่อภิมานและเรื่องของวิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดที่จะเสนอต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ห่อภิมาน ประกอบด้วย ความหมายของการวิเคราะห์ห่อภิมาน ขั้นตอนในการวิเคราะห์ห่อภิมาน งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ห่อภิมาน
2. วิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย ความหมายและความสำคัญของวิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา การสอนภาษาไทยตามแนวหลักสูตร พ.ศ. 2521 ตัวอย่างวิธีสอนที่สามารถใช้ในการสอนภาษาไทย งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา

การวิเคราะห์ห่อภิมาน (Meta - Analysis)

1. ความหมายของการวิเคราะห์ห่อภิมาน

การวิเคราะห์ห่อภิมาน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณที่ใช้วิธีการทางสถิติมาสังเคราะห์งานวิจัยหลาย ๆ เรื่องที่ศึกษาปัญหาการวิจัยเดียวกัน โดยใช้งานวิจัยแต่ละเรื่องเป็นหน่วยตัวอย่างของการวิเคราะห์ งานวิจัยแต่ละเรื่องนั้นจะถูกแปลงให้เป็นหน่วยมาตรฐานเดียวกันเพื่อให้สามารถสรุปผลรวมเข้าด้วยกันได้ หรืออาจกล่าวได้อีกอย่างหนึ่งว่า การวิเคราะห์ห่อภิมานเป็นการวิจัยงานวิจัยโดยใช้วิธีการทางสถิติมาวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปอย่างมีระบบจากงานวิจัยหลาย ๆ เรื่องที่ศึกษาปัญหาการวิจัยเดียวกัน (ศิริชุกา ชูลสุวรรณ. 2530 : 28 ; อ้างอิงมาจาก Glass and others. 1981 : 21 - 22)

แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ห่อภิมาน (Meta - Analysis) เริ่มต้นในราวปี ค.ศ. 1933 โดยในระยะเริ่มแรกฮอร์นโคค และกีเซลล์ ได้สังเคราะห์งานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์โดยใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ยของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และแนวคิดนี้ได้รับการพัฒนาเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

$$d = \frac{\bar{X}_E - \bar{X}_C}{S_C}$$

เมื่อ d	หมายถึง	ขนาดอิทธิพล
\bar{X}_E	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง
\bar{X}_C	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม
S_C	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มควบคุม

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิเคราะห์หอกิमान มีหลักการวิเคราะห์เช่นเดียวกับการวิเคราะห์ทางสถิติในการวิจัยทั่ว ๆ ไป โดยจะใช้งานวิจัยเป็นหน่วยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและความแปรปรวนของขนาดอิทธิพลหรือผลการทดลอง ว่ามีปริมาณมากน้อยเพียงใด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์หอกิमान

งานวิจัยในประเทศ

เนื่องจากปัจจุบันยังไม่มีงานวิจัยที่สังเคราะห์เกี่ยวกับวิธีสอนภาษาไทย คงมีแต่การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนในวิชาต่าง ๆ ดังนี้

มานิตย์ โทธิกุล ได้ทำการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนคณิตศาสตร์ ด้วยวิธีสอนแบบโปรแกรมกับวิธีการสอนปกติ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์หอกิमान จากงานวิจัยเชิงทดลองเกี่ยวกับคณิตศาสตร์ด้วยวิธีสอนแบบโปรแกรมเปรียบเทียบกับวิธีสอนปกติ ที่พิมพ์เผยแพร่ระหว่าง พ.ศ. 2521 ถึง พ.ศ. 2525 จำนวน 13 เรื่อง ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลของวิธีสอนแบบโปรแกรมในกลุ่มผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา เท่ากับ 0.173 ในกลุ่มผู้เรียนระดับอุดมศึกษามีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.734 นอกจากนี้ยังได้ทำการทดสอบแบบไบนอมิยลของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละระดับการศึกษา พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษาที่เรียนโดยวิธีสอนแบบโปรแกรมกับวิธีสอนปกติไม่แตกต่างกัน (มานิตย์ โทธิกุล. 2527 : 44)

ดวงสมร คิสรเศศิริคณ ไคสังเคราะหงานวิจัย เกี่ยวกับการสอนวิชาคณิตศาสตร์ทวย การสอนแบบคณพบกับการสอนแบบบรรยาย โดยการวิเคราะห์หอกิมาณคามวิธการของกลาส เพื่อ คำนวณหาขนาดคหิทธิพลของการสอนวิชาคณิตศาสตร์ระหว่างวิธสอนแบบคณพบกับการสอนแบบบรรยาย ในระดับมัธยมศึกษาคอนทนต์ มัธยมศึกษาคอนปลาย และอุดมศึกษา และเปรียบเทียบคานาคหิทธิพลที่ได้ ในระหว่างระดับการศึกษาทวย โดยศึกษาจากงานวิจัยเชิงทดลองเกี่ยวกับการสอนวิชาคณิตศาสตร์ทวย วิธสอนแบบคณพบเปรียบเทียบกับการสอนแบบบรรยาย ที่พิมพ์เผยแพร่ในช่วงปี พ.ศ. 2523 ถึง พ.ศ. 2525 จำนวน 8 เรื่อง ผลการวิจัยทพบว่า ในงานวิจัยประเภทที่ศึกษาองค้ประกอบ 2 องค้ประกอบ ในระดับมัธยมศึกษาคอนทนต์มีค่าเฉลี่ยขนาดคหิทธิพลระหว่าง 0.361 - 0.406 ในระดับมัธยมศึกษา มีค่าเฉลี่ยขนาดคหิทธิพลระหว่าง 0.280 - 2.555 ในระดับอุดมศึกษา มีค่าเฉลี่ยขนาดคหิทธิพลระหว่าง 0.764 - 0.337 และจากการเปรียบเทียบขนาดคหิทธิพลของการสอนในแต่ละระดับทพบว่า แตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีขนาดคหิทธิพลสูงสุด นั่นคือ วิธสอนแบบโปรแกรมส่งผลต่อการสอนวิชาคณิตศาสตร์ในระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายมากททุก ส่วนใน งานวิจัยประเภทที่ศึกษาองค้ประกอบ 3 องค้ประกอบ ทพบว่า ในระดับมัธยมศึกษาคอนทนต์มีค่าเฉลี่ย ขนาดคหิทธิพลระหว่าง .0554 - 0.574 ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีค่าเฉลี่ยขนาดคหิทธิพลระหว่าง 0.473 - 0.748 และจากการศึกษาเปรียบเทียบขนาดคหิทธิพลของการสอนในแต่ละระดับของงาน วิจัยประเภททพบว่า ไม่แตกต่างกัน (ดวงสมร คิสรเศศิริคณ. 2529 : 73 - 74)

ศิริยุภา พูลสุวรรณ ไคสังเคราะหงานวิจัย เกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนในทุกสาขาวิชา โดยการวิเคราะห์หอกิมาณ คามวิธของ กลาส เพื่อศึกษาประสิทธิภพของสื่อการสอนประเภทต่าง ๆ จากงานวิจัยเชิงทดลองที่ศึกษาเปรียบเทียบการสอนทวยสื่อการสอนกับการสอนคามาปกติที่พิมพ์เผยแพร่ ในช่วงปี พ.ศ. 2512 ถึง พ.ศ. 2529 จำนวน 286 เรื่อง ผลการวิจัยทพบว่าค่าเฉลี่ยขนาดคหิทธิพล มีค่าเท่ากับ 0.557 แสดงว่า การสอนโดยใช้สื่อการสอนมีประสิทธิภพสูงกว่าการสอนปกติ โดยกลุ่มวิชาสังคมศึกษามีค่าเฉลี่ยขนาดคหิทธิพลสูงสุด คือ 0.707 แต่กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ค่าเฉลี่ย ขนาดคหิทธิพลต่ำสุด คือ 0.423 และไม่พบความแตกต่างระหว่างประสิทธิภพของสื่อการสอนแต่ละ ประเภทและระดับการศึกษาของผู้เรียน ส่วนในคานาปฏิสัมพันธ์ระหว่างประเภทของสื่อซึ่งจำแนกเป็น

สื่อทางเคียว สื่อสองทาง และสื่อการสอนควยตนเอง กับระดับการศึกษา พบว่า สื่อทางเคียวมี
 ประสิทธิภาพสูงสุด ในกลุ่มผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา มีค่าเฉลี่ยขนาดคิทธิพลเท่ากับ 0.870 สื่อสองทาง
 มีประสิทธิภาพใกล้เคียงกันทั้งสามระดับ มีค่าเฉลี่ยขนาดคิทธิพลระหว่าง 0.500 - 0.640 สื่อการสอน
 ควยตนเองมีประสิทธิภาพสูงสุดในกลุ่มผู้เรียนระดับอุดมศึกษา มีค่าเฉลี่ยขนาดคิทธิพล เท่ากับ 0.610
 ในคานปฏิสัมพันธ์ระหว่างประเภทสื่อกับกลุ่มวิชาที่สอนพบว่า สื่อทางเคียวมีประสิทธิภาพสูงสุดในกลุ่มวิชา
 วิทยาศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยขนาดคิทธิพลเท่ากับ 0.930 สื่อสองทางมีประสิทธิภาพสูงสุดในกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์
 มีค่าเฉลี่ยขนาดคิทธิพลเท่ากับ 0.840 สื่อการสอนควยตนเองมีประสิทธิภาพสูงสุดในกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์
 มีค่าเฉลี่ยขนาดคิทธิพลเท่ากับ 0.780 นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้วิเคราะห์เพื่ออธิบายความแตกต่างของ
 ขนาดคิทธิพล โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอย พบว่า ตัวแปร คุณลักษณะงานวิจัย ที่ส่งผลให้เกิด
 ความแตกต่างของคานาคิทธิพล คือตัวแปร กลุ่มวิชาที่สอน และปีที่พิมพ์ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์มีค่าเฉลี่ย
 ขนาดคิทธิพลสูงสุด และงานวิจัยที่พิมพ์เผยแพร่หลังจากปี พ.ศ. 2521 มีประสิทธิภาพสูงกว่างานวิจัย
 ที่พิมพ์เผยแพร่ในระยะเวลาแรก ๆ (ศิริยุภา พูลสุวรรณ. 2530 : บทคัดย่อ)

ไมตรี สมบูรณ์ ได้สังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนคณิตศาสตร์โดยทำการสังเคราะห์
 ทั้งเชิงปริมาณและคุณลักษณะ จากงานวิจัยที่พิมพ์เผยแพร่ในช่วงปี พ.ศ. 2518 ถึง พ.ศ. 2529
 ในการสังเคราะห์เชิงปริมาณนั้น ผู้วิจัยได้สังเคราะห์งานวิจัยประเภทสหสัมพันธ์ และงานวิจัยเชิง
 ทดลอง สำหรับงานวิจัยเชิงทดลองนั้น ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ห่อภิมาน ตามวิธีของ กลาส์ ยันเตอร์
 คำนวณหาขนาดคิทธิพลของผลการสอนวิชาคณิตศาสตร์ระหว่างวิธีสอนคณิตศาสตร์แบบวรรณิ วิธีสอนแบบค้นพบ
 วิธีสอนที่ใช้สื่อการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลกับวิธีสอนแบบปกติ จากงานวิจัยจำนวน 68 เรื่อง
 ผลการวิจัยพบว่า การสอนคณิตศาสตร์ โดยวิธีสอนแบบวรรณิ มีค่าเฉลี่ยขนาดคิทธิพลสูงสุด คือ 0.550
 วิธีสอนที่ใช้สื่อการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล มีค่าเฉลี่ยเฉลี่ยขนาดคิทธิพลรองลงมาคือ
 0.338 ส่วนวิธีสอนแบบค้นพบมีค่าเฉลี่ยขนาดคิทธิพลต่ำสุด คือ 0.273 (ไมตรี สมบูรณ์. 2530 :

งานวิจัยต่างประเทศ

มีผู้ทำการวิเคราะห์ห่อภิมานเกี่ยวกับเรื่องวิธีสอนประเภทต่าง ๆ ในต่างประเทศ ซึ่งปรากฏดังนี้

มาร์คูทตี โคทำการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนในการแก้ปัญหาภาคคณิตศาสตร์ในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา โดยการวิเคราะห์ห่อภิมานตามวิธีของกลาส จากงานวิจัยที่พิมพ์เผยแพร่ตั้งแต่ ค.ศ. 1950 เป็นต้นมา จำนวน 33 เรื่อง ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงทดลองที่มีตัวแปรตามเป็นผลสัมฤทธิ์ทางการแก้ปัญหา และมีตัวแปรอิสระเป็นวิธีสอน 4 วิธี คือ วิธีสอนแบบโมเดล วิธีสอนแบบเป็นระบบ วิธีสอนแบบคนพบ และวิธีสอนแบบฮิวริสติก โดยมีวิธีสอนแบบบรรยายเป็นกลุ่มควบคุม ผลการวิจัยพบว่า ในระดับประถมศึกษาวิธีสอนแบบฮิวริสติกส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการแก้ปัญหามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.352 วิธีสอนแบบเป็นระบบส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการแก้ปัญหามากกว่ากลุ่มควบคุมเล็กน้อย คือมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.125 ส่วนวิธีสอนแบบโมเดลกับวิธีสอนแบบคนพบไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการแก้ปัญหา สำหรับในระดับมัธยมศึกษาวิธีสอนแบบเป็นระบบเป็นวิธีที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการแก้ปัญหามากกว่ากลุ่มควบคุม คือมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.235 (Marcucci. 1980 : 2485)

สมิทธีเซนส์ และคนอื่น ๆ ได้สังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการสอนคณิตศาสตร์ ที่พิมพ์เผยแพร่ตั้งแต่ ค.ศ. 1950 จำนวน 113 เรื่อง โดยวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมานตามวิธีของกลาส งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์เป็นงานวิจัยเชิงทดลองที่ศึกษาวิธีสอนต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และทัศนคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.240 ทัศนคติมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.120 (Smidchens and others. 1983 : 485 - 493)

ไวลส์เลท และชามาซึคา ได้สังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับวิธีสอนแบบต่าง ๆ ที่นำมาประยุกต์ใช้ในการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ โดยการวิเคราะห์ห่อภิมานตามวิธีของกลาส จากงานวิจัยเชิงทดลองที่พิมพ์เผยแพร่ในช่วง ค.ศ. 1950 - 1980 จำนวน 130 เรื่อง งานวิจัยดังกล่าวศึกษาวิธีสอนแบบเรียนเพื่อรู้แจ้ง (Mastery Learning) และวิธีสอนแบบระบบการสอนเป็นส่วนตัว (Personal System)

ผลการวิจัยพบว่า วิธีสอนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์มากที่สุด ได้แก่ วิธีสอนแบบเรียนรู้แจ้ง มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.64 และวิธีสอนแบบระบบการสอนเป็นส่วนตัว ซึ่งมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลใกล้เคียงกันคือเท่ากับ 0.60

คาน ไคสังเคราะห์งานวิจัยเชิงทดลองเกี่ยวกับเทคนิคการสอน 4 แบบ ที่นำไปใช้ในการสอนแคลคูลัส โดยการวิเคราะห์ห่อภิมาณตามวิธีของ กลาส จากงานวิจัยที่พิมพ์เผยแพร่ในช่วงปี ค.ศ. 1980 - ค.ศ. 1985 จำนวน 22 เรื่อง วิธีสอนที่นำไปใช้ ได้แก่ เทคนิคการสอนแบบเรียนรู้แจ้ง เทคนิคการสอนแบบแจ้งผลการเรียนย้อนกลับ เทคนิคการสอนแบบคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และเทคนิคการสอนแบบพุทธศาสตร์การสอน โดยเปรียบเทียบด้วยวิธีสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า เทคนิคการสอนแบบเรียนรู้แจ้ง มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงสุดคือเท่ากับ 0.54 รองมาคือเทคนิคการสอนแบบแจ้งผลการเรียนย้อนกลับ มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.29 เทคนิคการสอนแบบคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และเทคนิคการสอนแบบพุทธศาสตร์การสอน มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลใกล้เคียงกัน คือเท่ากับ 0.23 และ 0.20 (Khan. 1986 : 860)

ซิลลลอสส์ ไคสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนเรียงความ โดยวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณตามวิธีของ กลาส จากงานวิจัยเชิงทดลอง จำนวน 72 เรื่อง จำแนกตามวิธีสอนแต่ละวิธี ซึ่งไคแนกวิธีสอนเรียงความโดยให้เรียนไวยากรณก่อน วิธีสอนเรียงความโดยการที่ศึกษาจากเรียงความตัวอย่าง วิธีสอนเรียงความโดยการฝึกกรวมประโยค วิธีสอนเรียงความโดยการนำเกณฑ์มาตรฐานในการพิจารณาเรียงความและการทบทวนเรียงความให้เด็กศึกษาสอน วิธีการสอนเรียงความโดยการนำเสนอข้อมูล และวิธีสอนเรียงความโดยเขียนแบบอิสระ ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลของงานวิจัยทั้งหมด เท่ากับ 0.28 เมื่อจำแนกตามวิธีสอนแต่ละวิธีพบว่า วิธีสอนเรียงความโดยการเรียนไวยากรณก่อน ไม่มีผลส่งเสริมการเขียนเรียงความที่มีคุณภาพดี โดยมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล เท่ากับ -0.30 ส่วนวิธีสอนที่มีผลต่อการส่งเสริมการเขียนเรียงความ ได้แก่ วิธีสอนเรียงความโดยที่ศึกษาจากเรียงความตัวอย่าง มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.217 วิธีสอนเรียงความโดยการฝึกให้รวมประโยค มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.350 วิธีสอนเรียงความโดยการนำเกณฑ์มาตรฐานในการพิจารณาเรียงความและทบทวนเรียงความให้เด็กศึกษาสอนมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.36 วิธีสอน

เรียงความโดยการนำเสนอข้อมูล มีค่าเฉลี่ยอิทธิพล เท่ากับ 0.57 วิธีสอนเรียงความโดยให้เขียนแบบอิสระ มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.16 (Hillocks. 1981 : 381)

จากการศึกษารายงานการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีสอนแบบต่าง ๆ จากงานวิจัยของต่างประเทศและงานวิจัยที่ทำในประเทศไทย สรุปได้ว่า มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลอยู่ในระหว่าง -0.80 - 1.337 ส่วนมากแล้ววิธีสอนแบบต่าง ๆ นั้น จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเพิ่มขึ้นกว่าการสอนตามปกติ และเป็นที่น่าสนใจแก่การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการสอนในเรื่องของภาษาอังกฤษมีอยู่มาก โดยมากจะเป็นการสังเคราะห์งานวิจัยในคานาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์

วิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา

การสอนภาษาไทยตามแนวหลักสูตร พ.ศ. 2521

ภาษาไทยเป็นวิชาในกลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ เพราะการเรียนภาษาไทยเน้นสัมฤทธิ์ผลของทักษะการเข้าใจภาษาคือ การฟัง การอ่าน และทักษะการใช้ภาษาคือ การพูด การเขียน จนสามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อความคิด ความเข้าใจและแสวงหาความรู้เมื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน จึงมีการจัดเตรียมประสบการณ์ เตรียมความคิดและวิธีการในการเรียนไว้มากมาย

การสอนภาษาไทยไม่เคยมุ่งหวังเพื่อการอ่านออกเขียนได้เท่านั้น ยังต้องการให้มีความสามารถเข้าใจภาษาได้อย่างคล่องแคล่วในทุก ๆ ทักษะตามวัยและความสามารถของผู้เรียน และต้องสอนให้เกิดนิสัยรักการอ่าน มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาและวรรณคดี ทั้งในแง่ที่เป็นวัฒนธรรมประจำชาติและในแง่ที่สร้างเสริมความมั่งคั่งงามในชาติ อันจะนำไปสู่ชีวิตที่ผาสุกในสังคมตามระบอบประชาธิปไตย จึงต้องใช้วิธีการหลาย ๆ อย่างให้เหมาะสมค่าและความจำเป็นที่ต้องเรียนภาษาไทยด้วย

มีกิจกรรมและประสบการณ์หลายอย่างในชีวิตประจำวันให้นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้และฝึกฝนทักษะในการใช้ภาษา ฉะนั้นการเรียนภาษาไทยไม่จำเป็นต้องเรียนรู้อยู่แต่ภายในห้องเรียนเพราะภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารที่ใดมีการใช้ภาษาที่นั่นจะเป็นที่สอนการใช้ภาษาให้นักเรียนได้เสมอ ครูสามารถให้นักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนาทักษะทางภาษาได้ตลอดเวลา และถ้าครูใดตระหนักถึงข้อนี้ก็จะทำให้เกิดผลดีแก่นักเรียนและครูทั้งสองฝ่ายคือ ถ้าครูฝึกฝนทักษะทางภาษาให้นักเรียน

โคศลภีเหียงไรก็ยิ่งทำให้ครูสามารถสอนความรู้ในกลุ่มประสบการณ์อื่น ๆ ได้สะดวกขึ้นเท่านั้น เพราะนักเรียนมีทักษะที่ที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว (พิทักษ์ ศุภเมธี. 2527 : 33)

แนววิธีสอนโดยทั่วไป

การสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา มีจุดประสงค์คือให้ผู้เรียนเรียนภาษาไทยด้วยความสนุก ให้สามารถฟัง พูด อ่าน และเขียน จนนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ให้นักเรียนเห็นประโยชน์ของการเรียนภาษาไทย มีนิสัยรักการอ่านและชอบศึกษาค้นคว้า การสอนภาษาไทยไม่ว่าจะเป็นชั้นใด ระดับใด จำเป็นต้องฝึกทักษะการพูด ฟัง อ่าน และเขียนควบคู่กันไป พร้อมทั้งเข้าใจหลักเกณฑ์ของภาษา การสอนมุ่งสอนให้คิดและแนะวิธีเรียนเพื่อรู้จักช่วยตนเอง (พิทักษ์ ศุภเมธี. 2527 : 36) อย่างไรก็ตามในการสอนมีสิ่งที่จะต้องพิจารณาคือ

1. การเตรียมความพร้อม การเตรียมให้นักเรียนมีความพร้อมก่อนเริ่มสอนอ่านเขียนเป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับเด็กเริ่มเรียน การเริ่มสอนอ่านเขียนนักเรียนจะหว่าไค้เมื่อมีความพร้อมทั้งด้านมือ ตา ความคิด ความเข้าใจในสิ่งที่เป็นามธรรม การจะช่วยให้นักเรียนพร้อมที่จะเรียนอ่านเขียนนั้นควรจะได้ฝึกในเรื่องต่อไปนี้คือ

- 1.1 ฝึกให้เห็นความเหมือนหรือความต่าง
- 1.2 ฝึกแยกเสียงที่เหมือนกันและต่างกัน
- 1.3 ฝึกจับหมวดหมู่สิ่งของ
- 1.4 ฝึกคิด
- 1.5 ฝึกหาความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับสัญลักษณ์
- 1.6 ฝึกประสาทสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา (กรมวิชาการ. 2525 : 34)

2. การสอนแจกลูก การสอนคำใหม่ในบทเรียนนั้นจะสอนเน้นเป็นอย่างไร ๆ ไป เช่น

- 2.1 การผัน ควรผันอักษรกลางและควรผันในแม่ ก. กา ก่อนแล้วจึงนำคำใหม่ในบทเรียนที่เป็นอักษรกลางมาผัน
- 2.2 การแจกลูกหรือสะกดคำในมาตราต่าง ๆ เช่น แม่เกอว ควรชี้คำใหม่ในบทเรียนเป็นหลัก

2.3 - การแจกลูกหรือสะกดคำด้วยสระต่าง ๆ เช่น คำที่ผสมด้วยสระ เอื้อ การนำคำใหม่มาฝึกแจกลูกก่อนแล้วนำพยัญชนะอื่น ๆ มาเปลี่ยนเพื่อให้นักเรียนออกเสียงคล่องกว่า

3. การสอนแจกลูกและสะกดคำ

การแจกลูก หมายถึง การแยกคำให้รู้ว่ามี พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ หรือตัวสะกดใด แล้วใช้เสียงพยัญชนะเป็นเสียงขึ้นแล้วเปลี่ยนสระหรือตัวสะกด แล้วออกเสียงคำที่แจกลงไป เช่น

กะ กา กิ กึ อ่านว่า กะ-กะ, กะ-กา, กะ-กิ, กะ-กึ

การสะกดคำ เหมือนกับการแจกลูกแต่เน้นการออกเสียงเฉพาะคำใดคำหนึ่งไม่เป็นชุด มักจะเน้นเพื่อการเขียนได้ถูกต้อง การออกเสียงแจกลูกและสะกดคำมุ่งให้นักเรียนจับหลักเกณฑ์ การอ่านคำเท่านั้น ไม่ใ้ครูสอนให้รู้สึกส่วนประกอบของพยางค์ตามแบบการผสมอักษรหรือการกระจาย อักษรตามตำราหลักภาษา ดังนั้นการออกเสียงแจกลูกจึงเน้นการออกเสียงตัวอักษรหรือเครื่องหมาย ที่มองเห็นเป็นสิ่งสำคัญ (กรมวิชาการ. 2525 : 64 - 65)

แนวปฏิบัติในการสอนของครู

1. ครูจะใช้วิธีสอนใดก็ตามควรยึดหลักการสอนดังนี้

1.1 สึกทักษะทั้ง 4 ให้สัมพันธ์กับความคิดและการใช้ภาษา โดยจัดกิจกรรมที่ สอดคล้องกัน

1.2 ฝึกให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด ครูควรเป็นผู้คอยแนะและชี้ทาง

1.3 ให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยความเข้าใจ และฝึกฝนการใช้ภาษาตามหลักเกณฑ์ที่กว่า ให้นักเรียนท่องจำ

1.4 ให้ฝึกฝนอยู่เสมอ โดยจัดกิจกรรมหรือแบบฝึกหัดที่น่าสนใจและสนุกสนาน

1.5 ฝึกให้นักเรียนเป็นคนช่างสังเกตเพื่อเปรียบเทียบให้ความคิดกว้างขวางขึ้น

1.6 ฝึกให้นักเรียนมีนิสัยชอบสะสมรวบรวมสิ่งต่าง ๆ เกี่ยวกับภาษา เช่น

ทองบทรอยกรองหรือคำคล้องจองงาย ๆ

1.7 เมื่อนักเรียนมีขอบกรอบรองรับสำรวจหาสาเหตุเพื่อจัดสอนเสริมโดยทันที

1.8 ครูต้องเป็นตัวอย่างที่ดีในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านการใช้ภาษา เพราะนักเรียนจะเอาอย่าง และครูต้องรู้จักสะสมสิ่งต่าง ๆ เช่น ภาพ บทรอยกรอง สุภาษิต เพื่อนำมาสอนให้นักเรียนใคร่ครวญขบถ

1.9 ต้องประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนทุกกระยะ ฝึกให้นักเรียนประเมินผลความก้าวหน้าของตนเองได้ (กรมวิชาการ. 2525 : 33)

2. ในการสอนของครูจะเลือกการสอนโดยใช้วิธีใดก็ตามที่เห็นว่าเหมาะสม โดยให้การสอนนั้นทำให้นักเรียน ฟัง พูด อ่าน เขียน ได้ถูกต้องรวดเร็วและสัมพันธ์กัน และให้เด็กเรียนด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน การสอนจะต้องจัดสอนให้ครบ 6 ประการ คือ

2.1 สอนสระพยัญชนะ ไหมออกชื่อและออกเสียงให้ถูกต้อง

2.2 สอนคำให้อ่าน - เขียน ได้ถูกต้องและรู้ความหมาย

2.3 สอนประโยคให้อ่าน - เขียน ถูกต้องรู้ความหมายและเรียงคำเข้าประโยคได้

2.4 สอนต้นให้สามารถจับหลักเกณฑ์วิธีออกเสียงตัววรรคทุกตัวได้

2.5 สอนแจกลูกให้สามารถจับหลักเกณฑ์วิธีออกเสียงผสมพยัญชนะ สระได้

2.6 ให้สามารถใช้ภาษาไทยเพื่อสื่อความหมายแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก ทั้ง

การพูด และการเขียนได้ถูกต้อง (กรมวิชาการ. 2521 : 2)

ตัวอย่างวิธีสอนที่สามารถนำมาใช้ในการสอนวิชาภาษาไทยในระดับประถมศึกษา

การสอนเป็นศิลปะอย่างหนึ่ง มีอยู่มากหลายวิธีแต่วิธีใดเป็นวิธีที่ดีที่สุดนั้นเป็นปัญหาของการศึกษาแต่ละยุคสมัย นักการศึกษาได้พยายามค้นหาวิธีสอนขึ้นใหม่เพื่อให้เหมาะสมในการที่จะนำมาสอน เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เมื่อเวลาผ่านไป วิธีสอนย่อมมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตามไปด้วย ครูผู้สอนเท่านั้นที่จะเป็นผู้ตัดสินใจเลือกวิธีใดที่จะเหมาะสมต่อการสอน ดังนั้นจึงจำเป็นที่ครูจะต้องรู้วิธีสอนหลาย ๆ วิธี เพื่อจะได้เลือกสรรใช้ให้เหมาะสมกับการเรียนการสอนมากที่สุด วิธีสอนที่นิยมใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ในระดับประถมศึกษา มีหลายวิธีดังเช่น

วิธีสอนโดยใช้แบบฝึก

แบบฝึก หมายถึง อุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่ครูใช้ฝึกทักษะหลังจากที่นักเรียนได้เรียนเนื้อหาจากบทเรียนไปแล้ว (ซจรัตน์ หงษ์ประสงศ์. 2524 : 14) ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางภาษาคิดขึ้น เพราะนักเรียนมีโอกาสนำความรู้ที่ได้อ่านมาแล้วมาฝึกให้เกิดความชำนาญ ความเข้าใจกว้างขวางยิ่งขึ้น นอกจากนี้แบบฝึกยังเป็นเครื่องมือที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถฝึกทักษะทางภาษาไทยทุกคน (Brook. 1960 : 97)

ลักษณะของแบบฝึก โดยทั่วไปมีดังนี้

1. ต้องมีการฝึกนักเรียนมากพอควรในเรื่องหนึ่ง ๆ ก่อนที่จะมีการฝึกเรื่องอื่น ๆ ต่อไป
หนึ่งหัวข้อขึ้นเพื่อการสอนมีใช้หัวข้อขึ้นเพื่อทดสอบ
2. แต่ละบทควรมีฝึกโดยใช้แบบประโยคเพียงหนึ่งแบบเท่านั้น
3. ฝึกโครงสร้างใหม่กับสิ่งที่เรียนรู้อแล้ว
4. ประโยคที่ฝึกควรเป็นประโยคสั้น ๆ
5. ประโยคและคำศัพท์ควรเป็นแบบที่ใช้ทุกคนในชีวิตประจำวันที่นักเรียนรู้จักดีแล้ว
6. เป็นแบบฝึกที่ให้นักเรียนใช้ความคิดด้วย
7. แบบฝึกควรมีหลาย ๆ แบบ เพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย
8. ควรฝึกให้นักเรียนสามารถใช้สิ่งที่เรียนแล้วไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

(River. 1968 : 97 - 105)

ลักษณะของแบบฝึกที่ดีนั้น จำเป็นจะต้องคำนึงหลักการในการสร้างแบบฝึก คือ ควรมีข้อเสนอแนะในการใช้ มีให้เลือกทั้งแบบตอบอย่างจำกัดและแบบตอบอย่างเสรี คำสั่งหรือตัวอย่างที่ยกมาเป็นแบบฝึกไม่ควรยาวเกินไปและยากต่อการเข้าใจ ถ้าเป็นแบบฝึกที่ต้องการให้ผู้ทำศึกษาค้นคว้าเองแบบฝึกควรมีหลายรูปแบบและให้ความหมายแก่ผู้ทำด้วย (Barnett and others. 1969 : 11)

ส่วนขั้นตอนในการใช้แบบฝึกฝนแล้วแต่ครูผู้สอนจะเลือกใช้ในขั้นตอนใด แต่ส่วนมากแล้วจะ
ใช้กันในตอนจบบทเรียนหรือจบจุดประสงค์ในชั่วโมงนั้น ๆ ข้อสำคัญครูควรเลือกแบบฝึกที่เหมาะสมกับ
ระดับ วิชา ความสามารถ และความสนใจของนักเรียน และคงพยายามเน้นให้นักเรียนได้ฝึกด้วย
ตนเอง

ตัวอย่างงานวิจัยที่ใช้แบบฝึก

นิทัศน์ เสมอพิทักษ์ ศึกษาคำการศึกษาศมรรถภาพการอ่านเร็วภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 6 จำนวน 100 คน ที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกสมรรถภาพการอ่านเร็ว กับที่เรียนโดยวิธีสอนปกติ
พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกสมรรถภาพการอ่านเร็ว มีสมรรถภาพการอ่านเร็วภาษาไทยสูงกว่า
นักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (นิทัศน์ เสมอพิทักษ์. 2524 :
บทคัดย่อ)

พิมพ์ร อุทัยเลิศ ศึกษาคำเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจในการอ่าน ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 66 คน ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกและเรียนโดยวิธีสอนปกติ พบว่า ผลสัมฤทธิ์
ทางความเข้าใจการอ่านของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกและนักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนปกติแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (พิมพ์ร อุทัยเลิศ. 2526 : 40)

วิไล ชีดวงศ์ ศึกษาคำเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 50 คน ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กับที่เรียน
โดยวิธีสอนปกติ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนที่เรียนโดยแบบฝึกการเขียน
เชิงสร้างสรรค์กับนักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
(วิไล ชีดวงศ์. 2526 : 39)

ศรีปัดญา อุษอน ศึกษาคำเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
จำนวน 68 คน ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกกับเรียนโดยวิธีสอนปกติ พบว่า สัมฤทธิ์ผลทางการอ่านของ
นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึก สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 (ศรีปัดญา อุษอน. 2527 : 36)

วิธีสอนโดยใช้ชุดการสอน

ชุดการสอน หมายถึง การใช้สื่อประสม (Multi Media) เพื่อสร้างประสบการณ์ การเรียนรู้ให้กว้างขวาง และเป็นไปอย่างสนุกสนานทั่วไว โดยจัดเป็นชุดในลักษณะของหรือ กล่อง (วารสาร ชวาหา. 2522 : 32) ชุดการสอนเป็นรูปแบบของการสื่อความหมายระหว่างครู กับนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย คำแนะนำให้ นักเรียนกระทำกิจกรรมการเรียนรู้จนบรรลุจุดประสงค์ที่เป็น ผลการเรียนรู้ การรวบรวมเนื้อหาที่นำมาสร้างชุดการสอนนี้ ไ้มาจากขอบข่ายของความรู้ที่ หลักผู้ทรงคุณวุฒิให้แก่นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาที่นำมาใช้นั้นจะต้องถูกต้องชัดเจนที่จะสื่อความหมาย ให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้เนื้อหาที่นำมาใช้นั้นจะต้องถูกต้องชัดเจนที่จะสื่อความหมาย ให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้เนื้อหาที่นำมาใช้นั้นจะต้องถูกต้องชัดเจนที่จะสื่อความหมาย

ประเภทของชุดการสอน

1. ชุดการสอนสำหรับประกอบคำบรรยายหรือชุดการสอนสำหรับครู ชุดการสอนแบบนี้จะมีเนื้อหาวิชาเพียงหน่วยเดียว
2. ชุดการสอนสำหรับกิจกรรมแบบกลุ่ม ชุดการสอนแบบนี้เน้นที่ตัวนักเรียนได้ประกอบ กิจกรรมร่วมกัน อาจจัดในรูปของศูนย์การเรียนรู้ได้
3. ชุดการสอนรายบุคคล เป็นชุดการสอนที่จัดระบบขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนใช้เรียนด้วยตัวเอง ความระดับความสามารถของแต่ละบุคคล ชุดการสอนรายบุคคลนี้อาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า "ชุดการเรียนรู้" (ซีของค์ พรหมวงศ์. 2520 : 53)

ชุดการสอนแต่ละชุดจะเหมาะสำหรับเด็กแต่ละระดับ กิจกรรมที่ใช้จะเป็นสื่อประสมใช้วิธีการ หลากกัน รวมทั้งใช้สื่อประกอบการสอนก็มีความแตกต่างกัน ความความแตกต่างของเด็กแต่ละระดับ ชุดการสอนที่ใช้สอนเด็กเป็นรายบุคคลจะช่วยให้เด็กแต่ละคนก้าวหน้าไปที่ละระดับ และยอมรับความ สามารถเฉพาะตน ชุดการสอนจะช่วยลดบทบาทของครูที่ใหญ่มากขึ้นเป็นผู้สังเกตน้อยลง และในขณะเดียวกัน นักเรียนก็จะเพิ่มบทบาทในการรับผิดชอบตนเองมากขึ้นทั้งพหุอาชีวะผู้น้อยลง (พิมพ์อาทิตย์ อินทรวัตร.

ตัวอย่างงานวิจัยที่ใช้ชุดการสอน

พงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ ศึกษาค้นคว้าเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 70 คน ที่เรียนโดยใช้ชุดการเรียนด้วยตนเองกับเรียนโดยวิธีสอนปกติ พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการเรียนด้วยตนเองมีผลการเรียนรู้น้อยกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (พงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ. 2521 : 80)

พวงทอง อ่อนจำรัส ศึกษาค้นคว้าผลสัมฤทธิ์ทางด้านการพัฒนาความพรอมและความสามารถในการเขียนพจนานุกรมไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 56 คน ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนด้วยวิธีวิเคราะห์ระบบ กับเรียนโดยวิธีปกติ พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนวิเคราะห์ระบบมีความพรอมและความสามารถในการเขียนพจนานุกรมไทยสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (พวงทอง อ่อนจำรัส. 2528 : 56)

เสน่ห์ กิริสวัสดิ์ ศึกษาค้นคว้าผลสัมฤทธิ์ทางการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 50 คน ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนฝึกการฟัง กับนักเรียนโดยวิธีสอนปกติ พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนฝึกการฟังมีผลสัมฤทธิ์ทางการฟังสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (เสน่ห์ กิริสวัสดิ์. 2526 : 45)

วิธีสอนโดยใช้หนังสืออ่านประกอบ/นิทานพื้นบ้าน

หนังสืออ่านประกอบ หมายถึง หนังสือที่สร้างขึ้นเพื่อเสริมการอ่านหรือเพื่อฝึกทักษะการอ่าน โดยอาศัยคำศัพท์จากประมวลคำศัพท์ในหนังสือแบบเรียนภาษาไทย ซึ่งจะสร้างเป็นเรื่องราวที่มีเนื้อหาสาระน่าสนใจ โลกความสนุกสนานเพลิดเพลิน (ชำเรือง ทวีธรรม. 2525 : 3) หนังสืออ่านประกอบที่สร้างเป็นเรื่องราวจะสามารถชดเชยความรู้สึกบกพร่องด้านจิตใจของเด็กที่อ่านได้ และยังสร้างเสริมคุณธรรมได้เป็นอย่างดี หนังสือที่เป็นเรื่องราวก็มีดังเช่น นิทานพื้นบ้าน นิทานสำหรับเด็ก หรือนิทานที่แต่งขึ้นเพื่อประกอบบทเรียน เป็นต้น (บันลือ ทฤกษ์วัน. 2521 : 5) การมีหนังสือให้เด็กได้เลือกอ่านหลาย ๆ เรื่อง เป็นการสร้างนิสัยรักการอ่าน ตลอดจนส่งเสริมความสนใจด้านการอ่านของเด็กได้ (Gray. 1950 : 34)

ในการสร้างหนังสืออ่านประกอบสำหรับเด็กนักเรียนควรมุ่งถึงพัฒนาการทั้งทางกาย ใจ และสมองของเด็กเป็นสำคัญ แล้วจัดทำหนังสือให้สอดคล้องกัน ทั้งนี้เพื่อให้เด็กสนใจ เมื่อเด็กมีความสนใจก็จะเกิดความอยากอ่าน เกิดนิสัยรักการอ่าน การรู้คุณค่าหนังสือก็จะตามมา ซึ่งเป็นวิธีการพัฒนาที่เหมาะสมที่สุด การที่จะเลือกเนื้อหาของหนังสืออ่านประกอบ ควรยึดหลักในการพิจารณาเลือกดังนี้

1. หนังสืออ่านต้องขยายประสบการณ์ของนักเรียนทั้งทางด้านสติปัญญาและอารมณ์
2. เป็นที่น่าสนใจของเด็ก
3. แสดงให้เห็นถึงสภาพชีวิตที่เกิดขึ้นจริง
4. แสดงให้เห็นถึงสภาพชีวิตที่เกิดขึ้นจริง
5. ความรู้ที่ได้นั้นต้องทันสมัยและเพิ่มพูนความรู้เดิม

(ภิญโญ สาร. 2521 : 35)

ในการนำหนังสือไปใช้ในการสอนครูจะเลือกใช้สอนในชั้นตอนใดชั้นตอนหนึ่งก็ได้ ดังเช่น

1. ใช้ในการอ่านเพื่อเข้าใจเนื้อเรื่อง
2. ใช้ในการอ่านออกเสียง
3. ใช้เพื่อยกเป็นตัวอย่างอุทาหรณ์
4. ใช้เพื่อส่งเสริมการแต่งความ
5. ใช้ในการแสดงละคร เป็นกลุ่ม

(บันลือ พฤษะวัน. 2521)

งานวิจัยที่ใช้หนังสืออ่านประกอบ/นิทานพื้นบ้าน

จรรยา วัจโน ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 60 คน ที่ได้รับการฝึกทักษะการอ่าน โดยใช้นิยายอ่านประกอบบรยายรองกับการสอนปกติ พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกทักษะการอ่านโดยใช้นิยายอ่านประกอบ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (จรรยา วัจโน. 2521 : 36)

ซ้ำเรื่อง ทักษิณม์ โค้ดศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 82 คน ที่ได้รับการฝึกทักษะการอ่าน โดยใช้หนังสืออ่านประกอบที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนปกติ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการฝึกทักษะ โดยใช้หนังสืออ่านประกอบสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ซ้ำเรื่อง ทักษิณม์. 2525 : บทคัดย่อ)

สมชาย พันศิริสัมพันธ์ โค้ดศึกษาเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 60 คน ที่เรียนโดยใช้นิทานพื้นเมืองประกอบการสอนที่เรียนโดยวิธีสอนปกติ พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้นิทานพื้นเมืองมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (สมชาย พันศิริสัมพันธ์. 2527 : 33)

วิไลวรรณ พุ่มเกษม โค้ดศึกษาสัมฤทธิ์ผลในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 76 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้นิทานพื้นบ้านเสริมการอ่านกับนักเรียนโดยวิธีสอนปกติ พบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านเสริมการอ่าน มีความสามารถในการอ่านสูงกว่าที่เรียนโดยวิธีสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (วิไลวรรณ พุ่มเกษม. 2530 : 63)

วิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวน

เน้นวิธีสอนที่มุ่งให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับความจริงด้วยตนเอง กิจกรรมที่จัดขึ้นจะพยายามให้เกิดเห็นสถานการณ์ปัญหาใหญ่ๆที่จะเรียนรู้ โดยผู้สอนจะจัดสิ่งเร้าซึ่งก่อให้เกิดการของจิต (Conceptual Conflict) อันเป็นผลมาจากความแตกต่างระหว่างความรู้เดิมกับสิ่งที่กำลังประสบอยู่ นั่นคือ ความรู้เดิมที่มีอยู่ไม่สามารถจะนำมาอธิบายได้ ทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจทางความคิดและตั้งคำถาม พยายามจะคิดและตั้งคำถามเพื่อจะนำข้อมูลมาสรุปอธิบายสิ่งที่กำลังเผชิญอยู่ (คงโทษ เรืองเดช. 2524 : 24)

วิรุทธ วิเชียรโชติ ฐานำวิธีสอนแบบ Inquiry ของ ดร.ชุกเนน มากทกลองใช้กับเด็กไทย โดยเสนอขั้นตอนในการสอนไว้ 5 ขั้นตอน คือ

1. ชั่งชั่งกับแนวทาง เป็นการให้ความรู้เบื้องต้นที่เป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างโครงสร้างความคิดเดิมกับความรู้ใหม่ให้ติดต่อกันได้โดยเร็ว

2. ชั้นสังเกต ผู้เรียนจะต้องฝึกสังเกตสภาพของปัญหาและสภาพแวดล้อมของปัญหาแล้วตั้งคำถามเกี่ยวกับลักษณะธรรมชาติและองค์ประกอบของปัญหา ครูจะไม่ตอบตรง ๆ แต่จะช่วยให้ นักเรียนช่วยกันค้นหาคำตอบ

3. ชั้นอธิบาย เป็นชั้นที่นักเรียนจะช่วยกันอธิบายปัญหาที่พบในชั้นสังเกต เพื่อหาว่าอะไรเป็นเหตุ ชั้นอธิบายจะตรงกับกระบวนการสร้างทฤษฎี ผู้เรียนจะมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งๆ มองเห็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องและมีเหตุผลประกอบ

4. ชั้นทำนาย ผู้เรียนช่วยกันตั้งและทดลองสมมติฐานหาข้อสรุปออกมาเป็นกฎเกณฑ์

5. ชั้นควบคุมและสร้างสรรค์ เมื่อผู้เรียนได้ข้อสรุปออกมาเป็นกฎเกณฑ์แล้ว ครูจะพาให้ผู้เรียนคิดว่าจะนำความรู้ใหม่ที่ได้ออกไปใช้ให้เกิดประโยชน์ทางใหนบ้าง ซึ่งเป็นการฝึกให้เด็กมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (ประจักษ์ จินตผล. 2522 : 12 - 15)

วิธีสอนแบบสืบสวน - สอบสวนมีข้อดีที่ว่า เป็นการฝึกให้นักเรียนค้นพบความจริงและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง ส่งเสริมพฤติกรรมกล้าแสดงออกและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ให้เด็กค้นแก้ปัญหา แต่การสอนโดยวิธีนี้ครูต้องมีความสามารถในการตั้งคำถามพอสมควร การเรียนการสอนจึงจะดำเนินไปได้ด้วยดี ข้อสำคัญครูต้องพยายามสร้างบรรยากาศความเป็นกันเองกับนักเรียนมาก ๆ และครูต้องเตรียมการสอนและลำดับขั้นตอนไว้อย่างดี (กาญจนา เกียรติประวิติ. 2524 : 80 - 81)

งานวิจัยที่ใช้วิธีสอนแบบสืบสวน-สอบสวน

คงไคย เรื่อง เศษ ใดศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการสร้างสิ่งของค่าของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 60 คน โดยใช้วิธีสอนแบบสืบสวน-สอบสวน กับวิธีสอนปกติ พบว่า นักเรียนที่เรียนภาษาไทยโดยวิธีสอนแบบสืบสวน-สอบสวนกับนักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนปกติ มีความสามารถในการสร้างสิ่งของค่าไม่สิ่งของค่าไม่แตกต่างกัน แต่กับนักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนแบบสืบสวน-สอบสวนจะมีความสามารถทางการอ่านสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (คงไคย เรื่อง เศษ. 2524 : 45)

ประจวบ จิมพลี ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 60 คน ที่เรียนโดยวิธีสอนแบบสืบสวน-สอบสวน กับนักเรียนโดยวิธีปกติ
พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนโดยวิธีสืบสวน-สอบสวนสูงกว่า
นักเรียนที่เรียนโดยวิธีปกติ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ประจวบ จิมพลี. 2522 : 74)

วิธีสอนโดยใช้เกมเป็นสื่อ

เกมเป็นเทคนิคอย่างหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการสอนภาษาไทยได้เป็นอย่างดี โดยครูผู้สอน
จะเป็นผู้สร้างสถานการณ์สมมติขึ้น ใหญ่เรียนลงเล่นด้วยตัวเอง ซึ่งอยู่ภายใต้ข้อตกลงหรือกติกาที่
กำหนด ผู้เรียนจะต้องตัดสินใจทำอย่างใดอย่างหนึ่งอันจะมีผลออกมาในรูปของการแพ้ ชนะ วิธีการ
ใช้ เกมนี้ช่วยใหญ่เรียนได้วิเคราะห์ความรู้สึกรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ
นอกจากนี้ยังช่วยใหญ่เรียนเกิดความรู้สึกสนุกสนานในการเรียน (พิศานา แซ่มณี และคนอื่น ๆ.

2522 : 20)

การสอนภาษาไทยโดยใช้ เกมนี้เป็นเทคนิคอย่างหนึ่งช่วยกระตุ้นให้เด็กเรียนภาษาไทย
อย่างสนุกสนานมีชีวิตชีวา ทำให้เกิดพัฒนาการทางความคิด ในการสอนนี้ครูจะใช้ เกมเป็น
กิจกรรมชั้นนำเข้าสู่บทเรียน เสริมบทเรียน หรือสรุปบทเรียนก็ได้ (อังฉรา ชำพันธ์. 2523 :

3 - 4)

ขั้นตอนการสอน

1. ขั้นเตรียม ครูเลือกเกมให้ตรงจุดมุ่งหมายที่จะใช้ศึกษาและเตรียมอุปกรณ์การเล่น
ให้พร้อม
2. ขั้นกำหนดตัวผู้เรียน ให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการเล่น
3. ขั้นดำเนินกิจกรรม ครูอธิบายวิธีเล่น กติกา ให้เด็กเข้าใจให้ทดลองเล่นก่อนแล้ว
จึงเล่นจริง
4. ขั้นประเมินผล ครูและนักเรียนนำผลจากการเล่นเกมมาวิเคราะห์เพื่อดูว่าได้ผลตาม
จุดมุ่งหมายเพียงใด

5. ขั้นสรุปผล ครูชี้ให้เห็นข้อข้อเสียของคน ขำความเข้าใจในบทเรียนอีกครั้งหนึ่ง
(ผจญ สุวรรณวงษ์. 2528 : 58 - 59)

งานวิจัยที่ใช้เกมในการสอน

นันทนา คาวดวงเคน ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำ ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 48 คน ที่เรียนโคโยใช้เกมประกอบการสอนกับเรียนโคโยวิธี
สอนปกติ พบว่า นักเรียนที่เรียนโคโยใช้เกมประกอบการสอนกับนักเรียนที่เรียนโคโยวิธีสอนปกติ
มีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (นันทนา
คาวดวงเคน. 2528 : 76)

ผจญ สุวรรณวงษ์ ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 60 คน ที่เรียนโคโยใช้เกมประกอบการสอนกับเรียนโคโยวิธีสอนปกติ
พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโคโยใช้เกมโคโยวิธีสอนปกติ แยกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ผจญ สุวรรณวงษ์. 2528 : 86)

อรุณี พึ่งรุ่ง ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเตรียมความพร้อมทางการเรียนภาษาไทยของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 40 คน พบว่านักเรียนที่ได้รับการเตรียมความพร้อมโคโยใช้
เกมประกอบมีผลสัมฤทธิ์ทางความพร้อมสูงกว่านักเรียนที่เตรียมความพร้อมโคโยวิธีสอนปกติ อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (อรุณี พึ่งรุ่ง. 2528 : 76)

วิธีสอนโคโยใช้ดนตรี/บทเพลงเป็นสื่อ

ดนตรีและบทเพลงเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อชีวิตมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางอารมณ์และ
ความรู้สึกนึกคิด ดังนั้นการนำดนตรีหรือบทเพลงมาใช้ในการสอนจึงเป็นกลวิธีการสอนที่ดี ควบเป็น
การสอดแทรกความรู้ให้แก่เด็กเรียนโคโยที่นักเรียนไม่รู้สึกรู้สึ ทังยังช่วยผ่อนคลายความเครียด ทำให้
นักเรียนรู้สึกว่าการเรียนโคโยง่ายและสบาย (อรุณวรรณ เกตุอราม. 2525 : 11)

ในการสอนภาษาไทย นอกจากจะมุ่งให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจแล้วผู้สอนควร
สร้างบรรยากาศให้เต็มไปด้วยความรื่นรมย์ ทั้งนี้เน้นให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทย วิธีการนำ
ดนตรีหรือบทเพลงไปใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย มีดังนี้

1. ใช้น้ำเข้าสู่บทเรียน เป็นการจูงใจ เราความสนใจเด็กให้เข้าสู่บทเรียน
2. ใช้คำเน้นการสอน เป็นการบอกเล่าข้อความหรือเรื่องราวที่จะสอน
3. ใช้สรุปบทเรียน เพื่อให้จำเนื้อหาได้ง่ายขึ้น
4. ใช้สำหรับฝึก
5. ใช้ประเมินผล
6. ใช้เสริมท้ายชั่วโมงสอนเพื่อให้เกิดความสนุกสนานและจำเนื้อหา

(สุจริต เพียรชอบ และสาธิต อินทร์พรหม. 2523 : 258)

งานวิจัยที่ใช้ดนตรีและบทเพลง

สมศักดิ์ ชำนาญกิจ ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 60 คน ที่เรียนโดยใช้บทเพลงประกอบการสอน กับเรียนโดยวิธีสอนปกติ พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเพลงประกอบการสอน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่านักเรียนโดยวิธีสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (สมศักดิ์ ชำนาญกิจ. 2522 : 60)

อรุณวรรณ เกตุอร่าม ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 70 คน ที่เรียนโดยใช้บทเพลงประกอบการสอน กับที่เรียนโดยวิธีสอนปกติ พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเพลงประกอบการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (อรุณวรรณ เกตุอร่าม. 2525 : 46)

ผลทาน ศิริณรงค์ ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 60 คน ที่เรียนโดยใช้ดนตรีเป็นสื่อ กับที่เรียนโดยวิธีสอนปกติ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ดนตรีเป็นสื่อสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ผลทาน ศิริณรงค์. 2528 : 47)

การสอนเขียนแบบสร้างสรรค์

การเขียนแบบสร้างสรรค์ คือการเขียนที่ผู้เขียนเป็นอิสระไม่ถูกบังคับให้เขียนเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งคนไม่มีความรู้สึกนึกคิดที่จะระบายเลย การระบายความรู้สึกนึกคิดเป็นเหตุให้เกิดงานสร้างสรรค์ (Creative Activity) งานสร้างสรรค์ทางภาษาไม่ใช้การเสนอข้อเท็จจริงแต่เป็นการระบายความรู้สึกนึกคิดและความรู้สึก อาจเพิ่มตนเองหรือเพื่อให้เกิดความเพลิดเพลินแก่ผู้อื่นก็ได้ (เบ็ชมพรี นากพันธ์. 2499 : 5)

จุดมุ่งหมายในการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์

1. เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสแสดงออกทางความคิด ความรู้สึกจากประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เคยพบมา
 2. เพื่อส่งเสริมความสามารถทางวรรณคดีที่มีอยู่ในตัวเด็กให้ออกมาในรูปงานสร้างสรรค์ ทัศนคติทางวรรณคดี ให้ความรู้สึกน่าสนใจและมีลักษณะทางภาษาที่ดี
 3. เพื่อส่งเสริมและเร้าใจให้เด็กสนใจและขำขันในงานเขียนที่ดี
 4. เพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษามากกว่ากระบวนการเขียนอย่างมีกฎเกณฑ์
- (เพ็ญ เลียงจันทร์. 2521 : 15 ; อ้างอิงมาจาก

ขั้นตอนการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์

1. ชื่นรูใจ เป็นการให้ความรู้ในเรื่องที่นักเรียนสนใจ ชั้นนี้ครูต้องพยายามกระตุ้นความรู้สึกให้นักเรียนอยากเขียน
2. ชื่นแลกเปลี่ยนความคิดในเรื่องที่สนใจ ชั้นนี้ครูต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดซึ่งกันและกันเพื่อให้เกิดแนวคิดเพิ่มขึ้น
3. ชื่นเขียน ชั้นนี้จะให้นักเรียนใคร่เขียนเรื่องของตนเองสนใจอย่างอิสระ
4. ชื่นแลกเปลี่ยนความคิดจากเรื่องที่เขียน หลังจากเขียนเรื่องเสร็จแล้วจะให้นักเรียนแลกเปลี่ยนเรื่องกับอ่านเพื่อให้เกิดแนวคิดเพิ่มขึ้น
5. ชื่นติดตามผลกิจกรรมบางอย่างที่เหมาะสม เช่น เขียนเรื่องต่อกันหรือต้องแก้ไขข้อบกพร่องบางอย่าง

(เพ็ญ เลียงจันทร์. 2521 : 15 - 16 ; อ้างอิงมาจาก Furner. 1973 : 406)

การจัดสถานการณ์เพื่อเป็นพื้นฐานในการเขียนแบบสร้างสรรค์

1. ครูควรจัดประสบการณ์เกี่ยวกับการคลี่ การสัมผัส การเห็น การได้ยิน โห้แกเด็ก เพื่อฝึกประสบการณ์ในคาบประสาห์สัมผัส

2. ครูควรเปิดโอกาสให้เด็กใหญ่คเกี่ยวกับประสบการณ์ของตน

3. ฝึกให้เด็กใหญ่คจากจินตนาการโดยใช้ภาพเป็นสื่อ

4. ช่วยเหลือเด็กให้สามารถถ่ายทอดคำพูดเป็นภาษาเขียนได้

5. โห้เด็กเขียนอย่างเสรี

6. รวบรวมผลงานเด็กโห้เป็นรูปเล่ม

กิจกรรมที่ใช้ฝึกการเขียนแบบสร้างสรรค์

1. เขียนเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตตนเอง

2. เขียนบันทึกประจำวัน

3. เขียนโคลงกลอนหรือเรื่องจากประสบการณ์ของเด็ก

4. เขียนเรื่องประเภทขบขัน

5. เขียนเรื่องราว

6. เขียนจดหมายถึงเพื่อน

(Smith. 1969 : 158 - 161)

งานวิจัยที่ใช้ในการสอนเขียนแบบสร้างสรรค์

เพ็ญ เกียงจันทร์ ศึกษาระดับปริญญาโทเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเรียงความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 78 คน ที่เรียนโดยการศึกษาฝึกเขียนแบบสร้างสรรค์ กับเรียนโดยวิธีปกติ พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยการศึกษาฝึกเขียนแบบสร้างสรรค์ มีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเรียงความสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลเท่ากับ .05

วิธีสอนแบบศูนย์การเรียน

การจัดห้องเรียนเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการเรียนการสอน ห้องเรียนที่นิยมจัดกันแต่เดิมนั้นคือจัดให้นักเรียนเรียนเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ หนึ่งชั้น ตามแผนพหุภาคีในในแต่ละระดับการศึกษา เช่น ในระดับประถมศึกษาตอนต้นจะจัดนักเรียน 45 คน ในหนึ่งห้องเรียน ซึ่งจะยากต่อการทำกิจกรรมบางอย่างร่วมกัน ในปัจจุบันมีผู้คิดรูปแบบการจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนขึ้นมา เพื่อความสะดวกในการจัดกิจกรรมที่จะทำให้บรรลุความมุ่งหมายบางประการได้

การจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนหรือการเรียนแบบศูนย์การเรียนอาศัยพื้นฐานเกี่ยวกับทฤษฎีการใช้สื่อประสมและกระบวนการกลุ่ม เป็นการพัฒนาการใช้สื่อการเรียนชนิดต่าง ๆ กับกลุ่มกิจกรรม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และการฝึกฝนพัฒนาการทางสติปัญญาของผู้เรียนให้มากที่สุด

กระบวนการกลุ่มที่ใช้ในการเรียนแบบศูนย์การเรียน คือ วิธีการที่กลุ่มใช้แก้ปัญหาหรือกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดร่วมกัน โดยมีการวางแผนร่วมกันและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน การนำกระบวนการกลุ่มมาใช้ในการเรียนแบบศูนย์การเรียนคือการให้นักเรียนเรียนร่วมกันเป็นกลุ่มโดยศึกษาเนื้อหาตามหัวข้อที่กำหนด เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

จุดมุ่งหมายในการจัดการเรียนแบบศูนย์การเรียน

นิพนธ์ ชุษปรีดี โคลกล่าวถึงประโยชน์ของการการเรียนแบบศูนย์การเรียนไว้ดังนี้

1. เพื่อจัดบรรยายถ้อยเรียนตามความสนใจของนักเรียน
2. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
3. เพื่อฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม รู้จักเคารพในสิทธิและความคิดเห็นของผู้อื่น
4. เพื่อส่งเสริมเสรีภาพของนักเรียนในการแสดงความคิดเห็น
5. เพื่อเปิดโอกาสให้ครูใกล้ชิดกับนักเรียนทุก ๆ กลุ่ม เพื่อจะได้สังเกตพัฒนาการของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น
6. เพื่อช่วยในการถ่ายทอดความรู้ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
7. เพื่อให้ครูค้นคว้าในการค้นคว้าหาความรู้ในวิชาที่สอนอยู่ตลอดเวลา

(นิพนธ์ ชุษปรีดี. 2519 : 113)

การจัดระบบการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ เป็นวิธีการที่มีระบบมีการวางแผนและพิจารณา
สิ่งต่าง ๆ ให้สอดคล้องกัน ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมาย ซึ่งจะพิจารณาไปพร้อม ๆ กับการเลือกเนื้อหา ครูต้องการให้
นักเรียนได้เรียนรู้อะไรก็ต้องสร้างประสบการณ์ให้นักเรียนในสิ่งนั้น ซึ่งจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
ทางพฤติกรรมความที่ปราศณา
2. กำหนดวิธีสอนในชั้นคำเนนการ โดยจะพิจารณาพร้อมกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ วิธีสอน
ในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้จะเน้นให้นักเรียนเรียนร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย ๆ ครูจะเป็นผู้คอยให้
คำแนะนำช่วยเหลือเท่านั้น
3. กำหนดกลุ่มนักเรียน ในการกำหนดขนาดของกลุ่มและจำนวนกลุ่มนักเรียน ครูจะ
พิจารณาพร้อมกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้
4. กำหนดเวลาและสถานที่ในการเรียนการสอน ไม่ควรกำหนดแน่นอนตายตัวให้เป็น
แบบที่เหมือนกันหมด แต่ควรมีช่วงเวลาที่แตกต่างกันตามต้องการ ซึ่งเรียกว่าตารางสอนแบบ
ยืดหยุ่น
5. กำหนดสื่อการเรียน โดยครูพิจารณาพร้อมกับจุดมุ่งหมายที่วางไว้
6. ชั้นประเมินผล ครูควรวางแผนการประเมินผลร่วมกับจุดมุ่งหมายและต้องประเมินผล
ทั้งระบบ ถ้านักเรียนไม่ถึงเป้าหมายที่วางไว้แสดงว่ามีบางสิ่งบกพร่อง ในการเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้
นอกจากครูจะเป็นผู้ประเมินผลการเรียนของนักเรียนแล้ว นักเรียนจำเป็นต้องประเมินตนเองด้วย
7. การวิเคราะห์ผลที่ได้ จะดำเนินไปกับการวัดผลและจุดมุ่งหมาย ครูจะมีหน้าที่วิเคราะห์
ดูว่าพฤติกรรมภายหลังจากการเรียนรู้ของนักเรียนห่างจากเป้าหมายที่วางไว้เพียงไร ถ้ายังไม่บรรลุ
เป้าหมายก็ต้องพิจารณาองค์ประกอบอื่นอีกครั้งหนึ่งเพื่อปรับปรุงแก้ไข

(อิทธิพร ศรีธมมก. 2519 : 31 - 37)

งานวิจัยที่ใช้การสอนแบบศูนย์การเรียนรู้

เชื่อน เลือคำ ไคศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 90 คน ที่เรียนโดยวิธีแนะนำให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองตามลำพัง

(บทเรียนสำเร็จรูป) วิธีแนะนำให้นักเรียนควยตนเองเป็นกลุ่มย่อย (ศูนย์การเรียน) และวิธีสอนปกติ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนจากวิธีแนะนำให้นักเรียนเรียนควยตนเองเป็นกลุ่มย่อยมีผลการเรียนสูงกว่าวิธีแนะนำให้นักเรียนเรียนควยตนเองตามลำพัง และวิธีสอนแบบเดิม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (เชื่อน เสือคำ. 2521 : บทคัดย่อ)

อารีย์ เจริญพจน์ ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 72 คน ที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบศูนย์การเรียน กับเรียนโดยวิธีสอนปกติ พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนแบบศูนย์การเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (อารีย์ เจริญพจน์. 2521 : บทคัดย่อ)

วิธีสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป

บทเรียนสำเร็จรูปเป็นส่วนหนึ่งของการสอนที่จัดทำไวล่วงหน้าสำหรับให้นักเรียนเรียนเอง ซึ่งหมายถึงลำดับประสบการณ์ที่จัดวางไว้สำหรับนักเรียนไปสู่ความสามารถโดยอาศัยหลักความสัมพันธ์ของสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ประสบการณ์ในทันทีคือประสบการณ์ของนักเรียนเองซึ่งเกิดจากการเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน (เปรื่อง กุมพ. 2519 : 1)

การใช้บทเรียนสำเร็จรูปนั้น นิพนธ์ ชูชนวีรีติ กล่าวไว้ดังนี้

1. บทเรียนสำเร็จรูปมีไว้ให้นักเรียนได้เรียนควยตนเอง ดังนั้นผู้สอนไม่จำเป็นต้องสอนนักเรียนในบทเรียนนั้น ๆ
2. ผู้สอนไม่ควรจะไปกำหนดเวลาของนักเรียน ควรจะให้นักเรียนเรียนไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะเข้าใจ หรือบรรลุจุดมุ่งหมายที่มิใช่แบบเรียนนั้น ๆ
3. บทเรียนสำเร็จรูปสามารถใช้ได้ในและนอกห้องเรียน ฉะนั้นผู้สอนไม่ควรบังคับให้นักเรียนเรียนเฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น
4. ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้นักเรียนอภิปรายปัญหาต่าง ๆ ที่ยังไม่เข้าใจได้
5. ผู้สอนควรชี้แจงวิธีใช้บทเรียนและให้การบ้านเพื่อทดสอบดูว่านักเรียนเรียนได้ผลมากน้อย

เพียงใด

6. ผู้สอนควรใหม่การพักระหว่างการเรียนด้วย บทเรียนบางบทอาจมีความยาวเกินไป ทำให้เด็กเรียนเบื่อได้ จะเห็นจึงควรใหม่การพักได้
7. ผู้สอนควรจะวิเคราะห์หว่านักเรียนใดผลมากน้อยเพียงใดจากการเรียนบทเรียนนั้น ๆ โดยการให้นักเรียนทำแบบทดสอบอีกครั้ง หรืออาจจะใช้วิธีอื่น ก็ได้
8. ผู้สอนควรใหม่การลำดับในระหว่างการเรียนด้วย เพื่อเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศให้นักเรียนสนุกสนานกับบทเรียนยิ่งขึ้น

(นิพนธ์ ฟูชปรีดิ์. 2519 : 48 - 51)

บทเรียนสำเร็จรูปนี้มีข้อบกพร่องอยู่คือ ไม่อาจสอนแทนครูได้ทั้งหมดเพราะนักเรียนยังต้องการคำแนะนำจากครูอยู่ บทเรียนสำเร็จรูปจึงเป็นเพียงเครื่องช่วยสอนของครูเท่านั้น เนื้อหาวิชาบางวิชาที่ต้องการการตอบสนองในแง่ความคิด เช่น เรื่องความ จะใช้บทเรียนสำเร็จรูปสอนไม่ได้ ปัญหาเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เช่น นักเรียนที่เรียนเก่งอาจเรียนจบก่อน ไม่มีอะไรทำอีก ทำให้เบื่อหน่ายได้ ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องเพิ่มงานพิเศษให้นักเรียนเหล่านั้นด้วย (เป็รื่อง ฤทธิ. 2519 : 153)

งานวิจัยที่ใช้บทเรียนสำเร็จรูป

เชื่อน เสือคำ ไคศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 90 คน ที่เรียนโดยวิธีแนะนำให้นักเรียนเรียนด้วยตนเอง (บทเรียนสำเร็จรูป) วิธีแนะนำให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองเป็นกลุ่มย่อย (ศูนย์การเรียน) และวิธีสอนปกติ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนจากวิธีแนะนำให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองเป็นกลุ่มย่อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 (เชื่อน เสือคำ. 2521 : บทคัดย่อ)

วิธีสอนโดยใช้บทเรียนโมดูล

บทเรียนโมดูล หมายถึง หน่วยการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นสำหรับนักเรียนเพื่อใช้ในการศึกษาบทเรียนโมดูลในแต่ละหน่วยจะมีความสมบูรณ์ในตัวเอง มีจุดมุ่งหมายเฉพาะที่กำหนดไว้แน่นอน

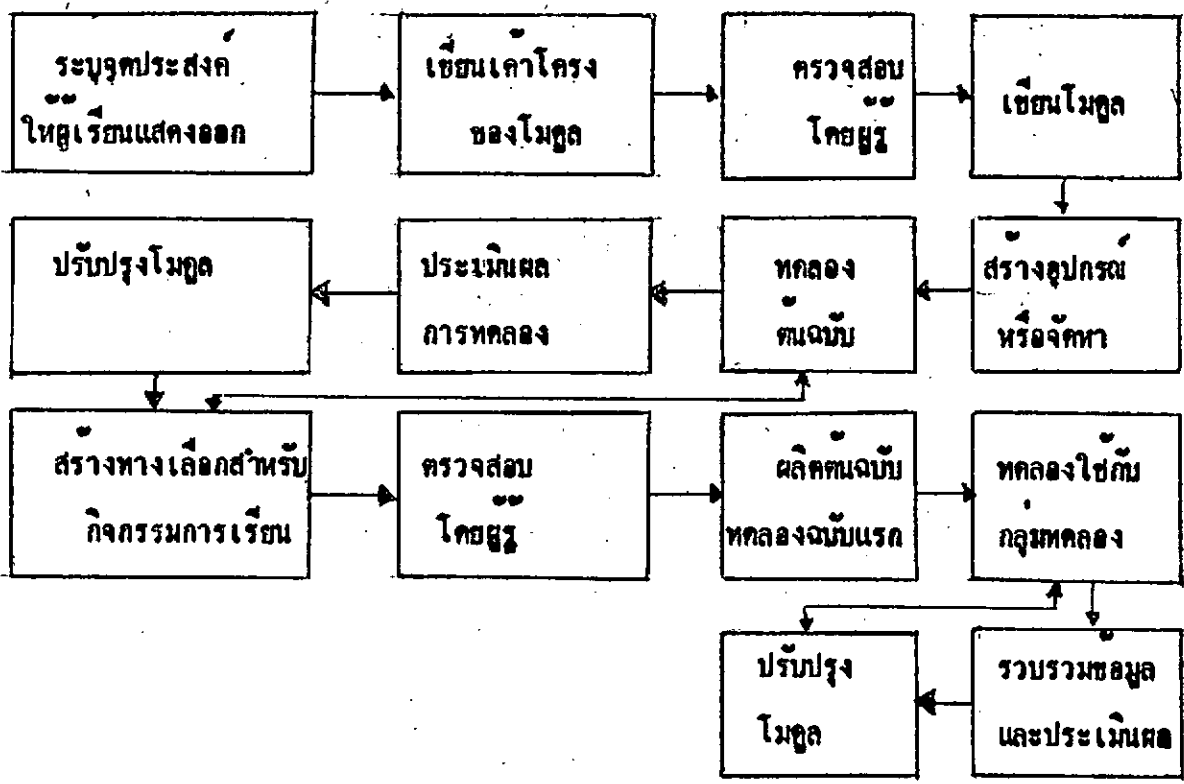
นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน สามารถเลือกกิจกรรมการเรียนได้ด้วยความสนใจและความสามารถ (ศิริกาญจน์ โกล่อม. 2521 : 12)

ลักษณะของบทเรียนโมดูลนั้นเป็นสิ่งที่ไม่อาจกำหนดไว้เป็นขั้นตอนที่ตายตัวได้ เพราะลักษณะของบทเรียนโมดูลที่สร้างขึ้นในแต่ละสถาบันการศึกษาบางครั้งก็แตกต่างกัน ดังเช่นของคณะกรรมการ CUEBS (Commission on Undergraduate Education in The Biological Sciences) ได้ประชุมและตกลงจัดองค์ประกอบของบทเรียนโมดูลว่าประกอบด้วย

1. วัตถุประสงค์ทั่วไปของบทเรียน
2. ความรู้และทักษะพื้นฐาน
3. วัตถุประสงค์ของบทเรียน
4. การทดสอบความรู้พื้นฐาน
5. อุปกรณ์ประกอบบทเรียนโมดูล
6. โปรแกรมการเรียนในบทเรียนโมดูล
7. ประสิทธิภาพที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนโมดูล
8. การทดสอบหลังการเรียน
9. การประเมินผลบทเรียนโมดูล

(บุญมี กอนทอง. 2518 : 21 - 23)

ไม่มีบทเรียนโมดูลใดที่สมบูรณ์แบบในตัวเอง ทั้งนั้น จึงต้องมีการประเมินผลการใช้และปรับปรุงแก้ไขอยู่เสมอ วงจรข้อมูลย้อนกลับ (Feedback Loops) จึงมีความสำคัญมาก เพราะเป็นสิ่งที่เป็นหลักประกันในคุณภาพและเปิดโอกาสให้มีการปรับปรุงแก้ไขได้ในโอกาสต่อไป เครื่องมือที่ใช้เพื่อประเมินผลบทเรียนโมดูล จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องสร้างขึ้น เพื่อจะได้ผลไปปรับปรุงบทเรียนมีต่อบทเรียนโมดูล จึงมีความสำคัญยิ่งต่อการปรับปรุงคุณภาพของบทเรียนโมดูลให้ดียิ่งขึ้น (ศิริกาญจน์ โกล่อม. 2521 : 23)

ภาพประกอบ 1 แสดงลำดับขั้นของการสร้างบทเรียนโมดูล
 (ศิริภาณุจน์ โกลุมภ. 2521 : 24)

งานวิจัยที่ใช้บทเรียนโมดูล

ศิริกาญจน์ โกล้อมภักดิ์ ศึกษารเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 113 คน ที่เรียนโดยการใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนแบบปกติ พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนโดยวิธีสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ศิริกาญจน์ โกล้อมภักดิ์. 2521 : บทคัดย่อ)

เมื่อพิจารณาลักษณะของวิธีสอนภาษาไทยแต่ละวิธีจะเห็นได้ว่า วิธีสอนทุกวิธีมีประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนและพัฒนาสังคมเป็นอย่างมาก เพราะวิธีสอนทั้งหมดเน้นค่านิยมมุ่งหมายหลักเพื่อจกกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียน มีความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของภาษา ตลอดจนมีทักษะทางภาษาสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

จากการสำรวจงานวิจัยเชิงทดลองเกี่ยวกับวิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา ที่เป็นงานวิจัยประเภทพัฒนาและศึกษาผลการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่มีจุดมุ่งหมายเพื่อตอบคำถามว่า วิธีสอนแบบนี้ ๆ ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหรือไม่ โดยทำการทดลองเปรียบเทียบการสอนภาษาไทยวิธีสอนแบบต่าง ๆ กับวิธีสอนปกติ แล้ววัดผลการทดลองโดยทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ผลการวิจัยสรุปได้ว่า วิธีสอนที่นำมาทดลองส่วนใหญ่มีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเพิ่มขึ้นมากกว่าปกติ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสังเคราะห์งานที่เกี่ยวข้องกับวิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ทอภิมาน ตามวิธีของกลาส ซึ่งมีส่วนตอนการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คืองานวิจัยเชิงทดลองเกี่ยวกับวิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา ในช่วงปี พ.ศ. 2518 - ปัจจุบัน ซึ่งมีขั้นตอนในการคัดเลือกงานวิจัยที่นำมาศึกษาดังต่อไปนี้

1. สืบค้นและรวบรวมข้อมูลงานวิจัยจากแหล่งต่าง ๆ ได้แก่ ปรดิญานทัศน์ของสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาทุกสถาบัน หนังสือรวบรวมบทความหรือปรดิญานทัศน์ของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ บทสรุปรวมงานวิจัยทางการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ วารสารการวิจัยทางการศึกษา งานวิจัยของหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง
 2. คัดเลือกงานวิจัยที่มีคุณสมบัติครบตามเกณฑ์ ดังต่อไปนี้
 - 2.1 เป็นงานวิจัยที่มิตัวแปรตามเป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.2 เป็นงานวิจัยเชิงทดลองที่เปรียบเทียบผลการสอนวิชาภาษาไทยในระดับประถมศึกษา โดยใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ กับวิธีสอนปกติ
 - 2.3 เป็นงานวิจัยที่มีการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนปกติ
 - 2.4 เป็นงานวิจัยที่มีข้อมูลทั้งด้านคุณลักษณะงานวิจัยและสถิติที่จะนำมาสังเคราะห์ได้
- จากการสำรวจและรวบรวมงานวิจัยตามขั้นตอนดังกล่าว พบว่ามีจำนวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนงานวิจัยที่นำมาศึกษา จำแนกตามแหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล	จำนวน (เรื่อง)
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	31
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	1
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	26
สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ	4
รวม	62

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา โดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ชนิด คือ

1. แบบสรุปรายละเอียดงานวิจัย และคู่มือการลงรหัสงานวิจัย (Code Book)
2. เกณฑ์ประเมินงานวิจัย

โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แบบสรุปรายละเอียดงานวิจัย เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้แนวจากแบบสรุปรายงานการวิจัยของ ศิริยุภา พูลสุวรรณ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากงานวิจัยแต่ละเรื่อง โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา รวมทั้งเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีวิเคราะห์ห่อภิมาน เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการกำหนดตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย ต่อจากนั้นจึงตัวแปรที่กำหนดได้มาสร้างเป็นแบบสรุปรายงานวิจัย ในลักษณะเป็นข้อคำถามประเภทเลือกตอบและเติมข้อความ โดยจัดแบ่งรายละเอียดเป็นสามส่วนคือ ส่วนที่หนึ่ง

เป็นข้อมูลทั่วไปของงานวิจัย ส่วนที่สอง เป็นข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของงานวิจัย (Substantive Characteristics) ส่วนที่สาม เป็นข้อมูลเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย (Methodological Characteristics)

1.2 นำแบบสรุปรายละเอียดของงานวิจัย ใ้คณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโทศูนย์ทรงคุณวุฒิทางด้านการวิเคราะห์ห่อภิมานและทางคานวีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา จำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก) ตรวจสอบความครอบคลุม ความเหมาะสมและความจำเป็นของรายละเอียดที่สรุปเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการสังเคราะห์งานวิจัย

1.3 นำแบบสรุปรายละเอียดของงานวิจัยที่ได้รับการแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วมาแก้ไขและปรับปรุง แลวนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโทอีกครั้งหนึ่ง (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ข)

คู่มือลงรหัสงานวิจัย (Code Book) สร้างขึ้นเพื่อบันทึกข้อมูลที่ได้จากแบบสรุปรายละเอียด โดยจะเปลี่ยนข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัยที่ได้เป็นข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ห่อภิมานทางสถิติต่อไป รายละเอียดในการสร้างคู่มือลงรหัสงานวิจัยมีดังนี้

1. ศึกษารายละเอียดของงานวิจัยทั้งหมดที่บันทึกไว้ในแบบสรุปรายละเอียดของงานวิจัยทั้งหมด
2. สร้างคู่มือลงรหัสงานวิจัยแล้วนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโทตรวจสอบแก้ไข
3. นำคู่มือลงรหัสงานวิจัยไปทดลองบันทึกข้อมูลจากแบบสรุปรายละเอียดของงานวิจัยทุกฉบับ โดยทำการบันทึกสองครั้ง การบันทึกครั้งแรกจะเว้นระยะห่างจากการบันทึกครั้งแรกประมาณ 2 สัปดาห์ จากนั้นนำผลการบันทึกทั้งสองครั้งมาเปรียบเทียบกันเป็นรายข้อ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงและความถูกต้องในการบันทึก (รายละเอียดของคู่มือลงรหัสงานวิจัยดูในภาคผนวก จ)

2. เกณฑ์ประเมินงานวิจัย เกณฑ์ประเมินงานวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพของงานวิจัยที่กองการศึกษา ซึ่งผลที่ได้จากการประเมินนั้นจะนำมาเป็นตัวแปรอิสระในการวิเคราะห์ห่อภิมานด้วย ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเกณฑ์ประเมินงานวิจัยที่สัปปริญาเอก สาขาวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จัดทำขึ้นมาปรับปรุงให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่ศึกษา ซึ่งมีรายการประเมินรวม 34 ข้อ มีเนื้อหาครอบคลุมคุณลักษณะของงานวิจัยทั้งหมด (แสดงไว้ในภาคผนวก ก) ในการประเมินนั้นใช้มาตราส่วน... ประเมินค่า (Rating Scale) 4 ช่วง คือ ดี พอใช้ ปรับปรุง และไม่มี ซึ่งในแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

- ค หมายถึง งานวิจัยที่มีประเด็นที่เกี่ยวของครบถ้วน มีความชัดเจน เช่น สมมติฐานที่ชัดเจน มีทฤษฎีรองรับชัดเจนถูกต้อง เอกสารที่สนับสนุนสอดคล้องกับปัญหาที่ศึกษาเป็นอย่างดี เป็นต้น
- พอใช้ หมายถึง งานวิจัยที่มีประเด็นที่เกี่ยวของครบถ้วนพอสมควร หากไม่ชัดเจนมากนัก
- ปรับปรุง หมายถึง งานวิจัยที่มีประเด็นที่เกี่ยวของไม่ครบถ้วน ไม่ชัดเจน และไม่สอดคล้องกับปัญหาที่ศึกษา
- ไม่มี หมายถึง ไม่มีประเด็นเหล่านั้นในงานวิจัยที่ศึกษา

การแปลงมาตราส่วนประกอบค่า 4 ระดับให้เป็นตัวเลข ดังนี้

- ค คิดค่าเป็น 3
- พอใช้ คิดค่าเป็น 2
- ปรับปรุง คิดค่าเป็น 1
- ไม่มี คิดค่าเป็น 0

หลังจากที่ประเมินคุณภาพงานวิจัยแล้ว นำคะแนนที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่นเลขคณิต การแปลคุณภาพของงานวิจัยแต่ละเล่มนั้นจะแปลจากค่าความเชื่อมั่นเลขคณิตที่คำนวณได้ โดยตั้งเกณฑ์ ดังนี้

ค่าความเชื่อมั่นเลขคณิต 2.5 - 3.00 ให้อยู่ในระดับเกณฑ์ดี

ค่าความเชื่อมั่นเลขคณิต 1.00 - 2.49 ให้อยู่ในระดับเกณฑ์พอใช้

ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยได้คัดเลือกผู้ประเมินงานวิจัยร่วมกับผู้วิจัย ซึ่งเป็นนิสิตระดับปริญญาโทวิชาเอกการประถมศึกษาชั้นปีที่ 2 และ 3 จำนวน 4 ท่าน โดยให้แต่ละท่านประเมินงานวิจัยเล่มเดียวกัน ซึ่งงานวิจัยนั้นได้มาจากการสุ่มโครงการวิจัยของ มาสวิมล รัชมานเกิด แล้วนำผลการประเมินทั้งหมดมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .73 (ดูภาคผนวก ง)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองทั้งหมด โดยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูลจาก สำนักหอสมุดกลางของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ได้แก่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หอสมุดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และหอสมุดหน่วยงานพิเศษ สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ผู้วิจัยศึกษางานวิจัยตลอดทั้งเล่มแล้วพิจารณาคัดเลือกงานวิจัยที่ผู้สมัคศรบทความเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 62 เล่ม
2. ศึกษางานวิจัยอย่างละเอียดอีกครั้งหนึ่ง แล้วจึงบันทึกรายละเอียดลงในแบบสรุปรายละเอียดของงานวิจัย
3. ประเมินคุณภาพของงานวิจัยแต่ละเล่มด้วยเกณฑ์ประเมินงานวิจัย
4. ลงรหัสข้อมูลตามคู่มือการลงรหัสงานวิจัยที่สร้างขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสังเคราะห์งานวิจัย โดยวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณ ตามวิธีของ กลาส เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของวิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา ว่ามีประสิทธิภาพแตกต่างกันหรือไม่ มากน้อยเพียงใด ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของเกณฑ์ประเมินงานวิจัย โดยใช้สูตรค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ α หมายถึง สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

n หมายถึง จำนวนข้อ

s_i^2 หมายถึง คะแนนความแปรปรวนของแต่ละข้อ

s_t^2 หมายถึง คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

2. วิเคราะห์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของวิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSSX ของศูนย์คอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร รายละเอียดการวิเคราะห์ ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น เพื่อศึกษาลักษณะการแจกแจงของตัวแปร โดยใช้สถิติบรรยายค่ามัธยฐาน โมด โหมดเฉลี่ย ส่วนกลาง การวัดการกระจาย ความเบ้ ความโค้ง

2.2 การวิเคราะห์เพื่อตอบปัญหาการวิจัย

2.2.1 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีสอนภาษาไทยกับวิธีสอนปกติ โดย

คำนวณค่าชานาคอิทธิพลของงานวิจัย โดยใช้สูตร

$$d = \frac{\bar{X}_E - \bar{X}_C}{S_C}$$

เมื่อ d หมายถึง ชานาคอิทธิพล

\bar{X}_E หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง

\bar{X}_C หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม

S_C หมายถึง ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มควบคุม

คำนวณค่าเฉลี่ยของชานาคอิทธิพล โดยใช้สูตร

$$\bar{d} = \frac{\sum d_i}{\sum n_i}$$

และได้ศึกษาลักษณะการแจกแจงของชานาคอิทธิพล โดยการคำนวณค่าการกระจาย ค่าความเบ้ ค่าความโค้งของชานาคอิทธิพล และแผนภาพ Stem - Leaf

Diagram

2.2.2 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีสอนภาษาไทยและ
คุณลักษณะงานวิจัยโดยวิธีทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน
ทางเดียว โดยมีตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยเป็นตัวแปรอิสระ และมีขนาดอิทธิพลเป็นตัวแปรตาม

2.2.3 การวิเคราะห์เพื่ออธิบายความแตกต่างของขนาดอิทธิพลโดยใช้วิธี
การวิเคราะห์การถดถอย ซึ่งมีตัวแปรค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือและขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
ที่ใช้ในการวิจัยเป็นตัวแปรอิสระ และขนาดของอิทธิพลเป็นตัวแปรตาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล คำเนนการ 2 ชั้นคอน คือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น เพื่อศึกษาลักษณะการแจกแจงของตัวแปรอิสระในการวิจัย ซึ่งจำแนกได้เป็นสองประเภทคือ ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรจัดประเภท และตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรต่อเนื่อง และลักษณะการแจกแจงของตัวแปรตาม ซึ่งได้แก่ทฤษฎีบทของตัวแปรแต่ละประเภทมีดังนี้

1. ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรจัดประเภท

ตัวแปรและค่าจำกัดความของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรจัดประเภทซึ่งใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

ประเภทของงานวิจัย หมายถึง ลักษณะของงานวิจัยที่จำแนกตามสถานภาพของผู้วิจัย ซึ่งมี 2 ประเภท คือ งานวิจัยของหน่วยงาน วิทยาลัยนาระระดับปริญญาโทและดุษฎีบัณฑิต

สถาบันที่ทำการวิจัย หมายถึง หน่วยงานหรือสถาบันการศึกษาที่ผู้วิจัยสังกัดโดยมีสถานภาพเป็นบุคลากรในสังกัด หรือเป็นนิสิตนักศึกษาในสถาบันนั้น ๆ ซึ่งมี 3 สถาบัน กับ 1 หน่วยงาน คือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ

ปีที่พิมพ์ หมายถึง ปีที่ระบุในรายงานการวิจัยซึ่งมีช่วงดำเนินการ ตั้งแต่ พ.ศ. 2518 ถึง พ.ศ. 2531

จำนวนเอกสารที่นำมาอ้างอิง หมายถึง จำนวนเอกสารที่ใช้ประกอบการค้นคว้า ซึ่งเสนอไว้ในบทท้าวคยเรื่องเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจำแนกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ เอกสารภาษาไทย และเอกสารต่างประเทศ

จำนวนงานวิจัยที่นำมาอ้างอิง หมายถึง จำนวนงานวิจัยที่ใช้ประกอบการค้นคว้า ซึ่งเสนอไว้ในบทความเรื่องเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจำแนกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ งานวิจัยภาษาไทย และงานวิจัยต่างประเทศ

สถานที่ทำการทดลอง หมายถึง สถานที่ที่ผู้วิจัยไปทดลองซึ่งจำแนกเป็นสองกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ดำเนินการในเขตกรุงเทพมหานคร กับกลุ่มที่ดำเนินการในเขตต่างจังหวัด

ระดับชั้นทำการทดลอง หมายถึง ระดับชั้นเรียนของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมี 7 ระดับชั้น คือ ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 แต่ในการวิจัยครั้งนี้จะแบ่งเป็น 2 ช่วง ได้แก่ ช่วงระดับประถมศึกษาตอนต้นซึ่งอยู่ในชั้นประถม 1 - 4 กับช่วงระดับประถมศึกษาตอนปลาย ซึ่งอยู่ในชั้นประถม 5 - 7

วิธีสอน หมายถึง วิธีสอนภาษาไทยที่ผู้วิจัยเลือกใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระในงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ ได้แก่ วิธีสอนโดยใช้แบบฝึก วิธีสอนโดยใช้นั่งสอเสริม วิธีสอนโดยใช้เกม วิธีสอนโดยใช้เพลงประกอบ วิธีสอนโดยใช้ชุดการเรียนการสอน วิธีสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ วิธีสอนโดยใช้เทป-สไลด์ วิธีสอนเขียนแบบสร้างสรรค์ วิธีสอนโดยใช้สิ่งเรา

เนื้อหาที่สอน หมายถึง ทักษะต่าง ๆ ในวิชาภาษาไทยระดับประถมศึกษา ที่ใช้ในการทดลองสอนที่พบจากงานวิจัย ซึ่งแบ่งเป็น 4 ทักษะ ได้แก่ การฟัง การอ่าน การเขียน และทักษะรวม (การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน)

ระยะเวลาทดลอง หมายถึง จำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการทดลอง เกิดจากผลของจำนวนคาบที่ใช้ทดลองสอนกับระยะเวลาในหนึ่งคาบ ซึ่งจำแนกเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงแรก น้อยกว่า 9 ชม. ช่วงที่สอง 9 - 16 ชม. ช่วงที่ 3 ตั้งแต่ 16 ชั่วโมง ขึ้นไป

จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ที่ใช้ในการทดลอง จำแนกเป็น 3 ประเภท คือ ประเภทที่หนึ่ง กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมอย่างละหนึ่งกลุ่ม ประเภทที่สอง กลุ่มทดลองสองกลุ่ม กลุ่มควบคุมหนึ่งกลุ่ม ประเภทที่สาม กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมอย่างละสองกลุ่ม

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง หมายถึง วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย จำแนกได้เป็นสองแบบ คือ ใช้วิธีการสุ่ม และไม่ใช้วิธีการสุ่ม

การตั้งสมมติฐาน หมายถึง ลักษณะการตั้งสมมติฐานในการวิจัย จำแนกเป็น 3 ประเภท คือ สมมติฐานแบบทางเดียว สมมติฐานแบบสองทาง ไม่มีสมมติฐาน

การออกแบบงานวิจัย หมายถึง แบบแผนการวิจัยที่พบจากงานวิจัย มี 2 แบบ คือ Pretest-Posttest Design และ Posttest only Design

สภาพการทดลอง หมายถึง สภาพการดำเนินการทดลอง ซึ่งจำแนกเป็น 3 ลักษณะ คือ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองสอนเองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ครูประจำการดำเนินการทดลองสอนเองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยดำเนินการกลุ่มทดลองและครูประจำการดำเนินการกลุ่มควบคุม เพศผู้ดำเนินการกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มี 2 เพศ คือ เพศชาย และเพศหญิง คุณภาพงานวิจัย หมายถึง ระดับคะแนนที่ได้จากการประเมินงานวิจัยที่องค์การศึกษาควตงเขตประเมิงานวิจัย ซึ่งจำแนกคุณภาพงานวิจัยเป็น 2 ระดับคือ ระดับดี และระดับพอใช้

2. ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรต่อเนื่อง

ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่จัดเป็นตัวแปรต่อเนื่องสำหรับการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

1. ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือจากงานวิจัย
2. จำนวนหน่วยตัวอย่างกลุ่มทดลอง
3. จำนวนหน่วยตัวอย่างกลุ่มควบคุม
4. ค่าเฉลี่ยคะแนนตัวแปรตามกลุ่มทดลอง
5. ค่าเฉลี่ยตัวแปรตามกลุ่มควบคุม
6. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนตัวแปรตามกลุ่มทดลอง
7. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนตัวแปรตามกลุ่มควบคุม

3. ตัวแปรตาม

ตัวแปรตามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ขนาดอิทธิพล ซึ่งคำนวณจากความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนตัวแปรตามกลุ่มทดลอง และค่าเฉลี่ยคะแนนตัวแปรตามกลุ่มควบคุมหารด้วยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนตัวแปรตามกลุ่มควบคุม ซึ่งเป็นการคำนวณตามวิธีของกลาส

1. การวิเคราะห์เพื่อตอบปัญหาการวิจัย

ซึ่งจะได้เสนอผลการสังเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่นำมาวิเคราะห์ ได้แก่ ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรจำประเภท และตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรต่อเนื่อง ลักษณะการแจกแจงของตัวแปรแสดงไว้ในตาราง ๕ และ ๖

ตาราง ๖ ฐานนิยม ความถี่ของมัธยฐาน และการยอดของมัธยฐานของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรจำประเภท จากคานาคืออิทธิพล 70 คา

ชื่อตัวแปร	ตัวแปรที่เป็นฐานนิยม	ความถี่ของมัธยฐาน	ยอดของมัธยฐาน
ประเภทของงานวิจัย	ปริญญาโทระดับปริญญา		
	มหาบัณฑิต	64	91.4
สถาบันที่ทำการวิจัย	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	36	51.4
ปีที่พิมพ์	ปี พ.ศ. 2521 และ 2526	8	22.8
จำนวนเอกสารที่นำมาอ้างอิง			
	ภาษาไทย	22 เล่ม	8.6
	ต่างประเทศ	8 เล่ม	12.9
จำนวนงานวิจัยที่นำมาอ้างอิง			
	ภาษาไทย	7 เล่ม	15.7
	ต่างประเทศ	4 เล่ม	21.4

ตาราง 2 (ต่อ)

ชื่อตัวแปร	ตัวแปรที่เป็นฐานนิยม	ความถี่ของมัธยฐาน	ร้อยละของมัธยฐาน
สถานที่ทำการทดลอง	ต่างจังหวัด	54	77.2
ระดับชั้นทำการทดลอง	ระดับประถมศึกษา (ป.1 - ป.4)	43	61.5
วิธีสอน	แบบฝึก	29	41.4
เนื้อหา	การอ่าน	30	42.9
ระยะเวลาทดลอง	อยู่ระหว่าง 9 ถึง 16 ชม.	36	51.4
จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม		
	กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม	64	91.4
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	ใช้วิธีการสุ่ม	47	67.1
การตั้งสมมติฐาน	สมมติฐานแบบทางเดียว	47	67.1
การออกแบบงานวิจัย	Pretest-Posttest Design	51	72.9
สภาพการทดลอง	ผู้วิจัยดำเนินการเองทั้ง		
	กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	59	84.3
เพศผู้ดำเนินการ	กลุ่มทดลอง	42	60
	กลุ่มควบคุม	42	60
คุณภาพงานวิจัย	อยู่ในเกณฑ์คุณภาพดี	43	61.4

จากตาราง 2 แสดงฐานนิยม ความถี่มัธยฐาน และร้อยละของมัธยฐาน จากค่าตัวแปรคุณลักษณะ งานวิจัยที่เป็นตัวแปรจัดประเภท แสดงให้เห็นลักษณะการแจกแจงตัวแปร ดังต่อไปนี้

งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นงานวิจัยที่พิมพ์เผยแพร่ระหว่างปี พ.ศ. 2518 ถึง พ.ศ. 2531 จำแนกเป็น 2 ประเภท คือ งานวิจัยของหน่วยงานและปริญญานิพนธ์ระดับปริญญา มหาบัณฑิต พบว่าส่วนใหญ่จะเป็นปริญญานิพนธ์ในระดับปริญญามหาบัณฑิต มีจำนวนร้อยละ 91.4 ของงานวิจัยทั้งหมด สถาบันที่ผลิตงานวิจัยเหล่านี้มี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยงานวิจัยของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒมีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.4 งานวิจัยเหล่านี้พิมพ์เผยแพร่ในปี พ.ศ. 2521 และ พ.ศ. 2526 มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 22.8 ของงานวิจัยทั้งหมด

งานวิจัยที่นำมาศึกษาต่างก็มีเอกสารและงานวิจัยประกอบการค้นคว้า แต่มีจำนวนแตกต่างกันไป พบว่า ผู้วิจัยใช้เอกสารภาษาไทยในการอ้างอิงมากที่สุดถึง 56 เล่ม และใช้น้อยที่สุด 2 เล่ม แต่จำนวน เอกสารภาษาไทยที่นิยมใช้อ้างอิงจะประมาณ 22 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 8.6 ของงานวิจัยทั้งหมด ส่วนเอกสารต่างประเทศพบว่าผู้วิจัยใช้อ้างอิงมากที่สุดถึง 37 เล่ม ใช้น้อยที่สุด 2 เล่ม แต่ส่วนมากจะ ใช้อ้างอิงประมาณ 8 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 12.9 ของงานวิจัยทั้งหมด สำหรับในกานงานวิจัยที่ใช้ใน การอ้างอิง พบว่า จำนวนงานวิจัยภาษาไทยที่ใช้อ้างอิงมากที่สุด 41 เล่ม และน้อยที่สุดคือไม่ใช้งานวิจัย ภาษาไทยในการอ้างอิงเลย แต่โดยเฉลี่ยแล้วจะใช้งานวิจัยภาษาไทยในการอ้างอิงจำนวน 7 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 51.4 ของงานวิจัยทั้งหมด ส่วนการใช้งานวิจัยต่างประเทศในการอ้างอิงนั้นใช้อ้างอิง มากที่สุด คือ 22 เล่ม และใช้น้อยที่สุดคือไม่ใ้ใช้ในการอ้างอิงเลย แต่ส่วนมากแล้วจะนิยมใช้งานวิจัย ต่างประเทศในการอ้างอิงประมาณ 4 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 21.4 ของงานวิจัยทั้งหมด

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาประสิทธิภาพของวิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา ดังนั้น ประเภทของโรงเรียนจึงเป็นโรงเรียนประถมศึกษาเท่านั้น ซึ่งจำแนกเป็นโรงเรียนประถมศึกษาใน เขตกรุงเทพมหานครและโรงเรียนประถมศึกษาในต่างจังหวัด พบว่า งานวิจัยส่วนมากจะทำการทดลอง กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโรงเรียนประถมศึกษาในต่างจังหวัด คิดเป็นร้อยละ 77.2 ของงานวิจัยทั้งหมด ส่วนระดับชั้นที่ทำการศึกษานั้นแบ่งเป็นระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น คือชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 และชั้นประถมศึกษาตอนปลาย คือชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 7 ระดับชั้นที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 61.5 ของงานวิจัยทั้งหมด

ในค่านของวิธีสอนที่ใช้ในการทดลองมีหลายวิธี ได้แก่ วิธีสอนโดยใช้แบบฝึก วิธีสอนโดยใช้นักสื่อเสริม วิธีสอนโดยใช้เกม วิธีสอนโดยใช้เพลงและดนตรี วิธีสอนโดยใช้ชุดการเรียนการสอน วิธีสอนแบบวิธีสอนโดยใช้สื่อโลก-เทพ วิธีสอนเขียนแบบสร้างสรรค์ วิธีสอนโดยใช้สิ่งเร้า วิธีสอนโดยใช้บทเรียนโมดูล วิธีสอนที่มีการวิจัยมากที่สุด ได้แก่ วิธีสอนโดยใช้แบบฝึก คิดเป็นร้อยละ 41.4 ของงานวิจัยทั้งหมด ส่วนเนื้อหาที่ใช้ในการทดลองนั้นแบ่งเป็น 4 ประเภท คือ การฟัง การอ่าน การเขียน และเนื้อหา รวม ทบวงานวิจัยส่วนมากจะทดลองเนื้อหาเกี่ยวกับการสอนอ่านมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.9 ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองนั้นช่วงตั้งแต่ 1 ชั่วโมง 30 นาที ถึง 49 ชั่วโมง จำนวนช่วงระยะเวลาที่ใช้ทดลองเป็น 3 ช่วงคือ ช่วงที่หนึ่ง 1 ชั่วโมง 30 นาที ถึง 9 ชั่วโมง ช่วงที่สอง ตั้งแต่ 9 ชั่วโมง ถึง 16 ชั่วโมง ช่วงที่สามตั้งแต่ 16 ชั่วโมงขึ้นไป ในการดำเนินการทดลองส่วนใหญ่ใช้เวลาระหว่าง 9 ถึง 16 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 51.4 ของงานวิจัยทั้งหมด

จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองจำแนกได้เป็น 3 ประเภท คือ ประเภทแรกมีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมอย่างละหนึ่งกลุ่ม ประเภทที่สองมีกลุ่มทดลองสองกลุ่ม กลุ่มควบคุมหนึ่งกลุ่ม ประเภทที่สามมีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมอย่างละสองกลุ่ม ทบวงานวิจัยส่วนใหญ่จะใช้กลุ่มตัวอย่างประเภทแรกคือ มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมอย่างละหนึ่งกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 91.4

วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็น 2 ประเภท คือใช้กระบวนการสุ่ม กับไม่ใช้กระบวนการสุ่ม งานวิจัยส่วนใหญ่จะเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้กระบวนการสุ่ม คิดเป็นร้อยละ 67.1 ของงานวิจัยทั้งหมด ในด้านการตั้งสมมุติฐานการวิจัยแบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือสมมุติฐานแบบทางเดียว สมมุติฐานแบบสองทาง และไม่มีการตั้งสมมุติฐาน งานวิจัยส่วนใหญ่ตั้งสมมุติฐานแบบทางเดียว คิดเป็นร้อยละ 67.1 ส่วนการออกแบบงานวิจัยนั้นจำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ Pretest Posttest และ Posttest Only Design ซึ่งงานวิจัยส่วนใหญ่จะนิยมใช้แบบ Pretest Posttest Design คิดเป็นร้อยละ 72.9 ของงานวิจัยทั้งหมด

การจัดสภาพการทดลองจะแยกดำเนินการเป็น 3 แบบ คือ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองเอง ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ครูประจำการดำเนินการทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และผู้ดำเนินการทดลองและกลุ่มควบคุมแยกกัน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินการทดลองเป็นแบบผู้วิจัยดำเนินการทดลองเองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 84.3 และเมื่อพิจารณาจำแนกตามเพศผู้ดำเนินการทดลอง

หึ่งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ผู้ดำเนินการทดลองทั้งสองกลุ่มส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิง คิดเป็น ร้อยละ 60 ของงานวิจัยทั้งหมด

จากการประเมินคุณภาพงานวิจัยด้วยเกณฑ์ประเมินงานวิจัย ซึ่งจะจำแนกงานวิจัยเป็น 2 ระดับ คือ ระดับดี และระดับพอใช้ การจำแนกคุณภาพงานวิจัยเป็น 2 ระดับนี้ ผู้วิจัยจำแนกโดยกำหนด ให้งานวิจัยที่มีระดับคะแนนที่ได้จากการประเมินสูงกว่าค่ามัธยฐานของคะแนนจากเกณฑ์ประเมินงาน วิจัยทั้งหมด ซึ่งคำนวณได้เท่ากับ 2.40 เป็นงานวิจัยที่อยู่ในระดับดี และงานวิจัยที่มีระดับคะแนนต่ำกว่า มัธยฐานจะเป็นงานวิจัยที่มีคุณภาพพอใช้ ผลการประเมินพบว่า งานวิจัยส่วนมากจะมีคุณภาพอยู่ใน ระดับดี คิดเป็นร้อยละ 61.4 ของงานวิจัยทั้งหมด

ตาราง ๒ แสดงลักษณะการแจกแจงของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย ที่เป็นตัวแปรต่อเนื่อง

ชื่อตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	พิสัย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ความเบ	ความโค้ง	ผลรวมความถ
ค่าความเชื่อมั่น	.821	.093	.374	.600	.974	-.563	-.052	50
ขนาดกลุ่มตัวอย่าง								
กลุ่มทดลอง	32.043	7.567	41.000	16.000	57.000	1.167	2.74	70
กลุ่มควบคุม	32.1	7.601	40.000	16.000	56.000	1.089	2.361	70
คะแนนเฉลี่ย								
กลุ่มทดลอง	47.877	48.877	257.300	8.700	266.000	2.872	8.731	70
กลุ่มควบคุม	38.524	33.902	181.00	7.000	188.280	2.883	6.947	70
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน								
กลุ่มทดลอง	9.642	11.419	53.462	1.030	54.492	2.879	8.042	70
กลุ่มควบคุม	8.609	8.638	53.483	.557	54.040	3.266	12.483	70

จากตาราง 3 แสดงลักษณะการแจกแจงของข้อมูลตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปร
 ต่อเนื่อง ซึ่งได้แก่ ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวัด ขนาดกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มทดลอง ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
 กลุ่มควบคุม คะแนนเฉลี่ยกลุ่มทดลอง คะแนนเฉลี่ยกลุ่มควบคุม ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกลุ่มทดลอง และ
 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกลุ่มทดลอง และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกลุ่มควบคุม ซึ่งมีรายละเอียดการแจกแจง
 ดังต่อไปนี้

ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรตามจากงานวิจัยที่รายงานไว้มี 50 ค่า อยู่ในช่วง
 .600 ถึง .974 ค่าความเชื่อมั่นส่วนใหญ่มีค่าใกล้เคียงกัน สืบเกิดได้จากความเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่า
 ต่ำมากโดยเฉลี่ยแล้วค่าความเชื่อมั่นมีค่าประมาณ .821 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง เมื่อพิจารณาค่า
 ความเบี่ยงเบนค่า $- .503$ แสดงว่า ความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยส่วนใหญ่มีค่าใกล้เคียง .821
 มีบางส่วนเท่านั้นที่มีค่าสูงกว่าเล็กน้อย เมื่อพิจารณาลักษณะของโค้งจากค่าสถิติความโค้ง พบว่ามีลักษณะต่ำกว่า
 โค้งปกติมากคือมีค่า $- .052$

จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีจำนวนใกล้เคียงกัน
 เฉลี่ยกลุ่มละ 32 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุด คือ 16 คน และมากที่สุดในกลุ่มทดลอง 57 คน
 ในกลุ่มควบคุม 56 คน ลักษณะการกระจายของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีค่าใกล้เคียงกัน เมื่อพิจารณา
 ค่าสถิติความเบและความโค้งของกลุ่มทดลองมีค่า 1.167 และ 2.740 กลุ่มควบคุมมีค่า 1.089 และ
 2.361 ตามลำดับ แสดงว่าลักษณะการแจกแจงของจำนวนกลุ่มตัวอย่างมีลักษณะใกล้เคียงโค้งปกติทั้งสองกลุ่ม

ค่าเฉลี่ยของคะแนนตัวแปรตามในการวิจัยที่รายงานไว้ มี 70 ค่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนตัวแปร
 ตามในกลุ่มทดลองมีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนตัวแปรตามในกลุ่มควบคุม คือมีค่า 47.195 และ
 38.524 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าลักษณะการกระจายของค่าเฉลี่ย
 คะแนนตัวแปรตามในกลุ่มทดลองจะมีมากกว่ากลุ่มควบคุม ส่วนลักษณะการแจกแจงของค่าเฉลี่ยคะแนน
 ตัวแปรตามนั้น เมื่อพิจารณาค่าสถิติความเบและความโค้ง พบว่ากลุ่มทดลองมีค่า 2.872 และ 8.731
 กลุ่มควบคุมมีค่า 2.483 และ 6.974 ซึ่งลักษณะความเบของทั้งสองกลุ่มจะคล้ายคลึงกันคือเบไปทางบวก
 ส่วนความโค้งนั้นมีลักษณะสูงกว่าโค้งปกติทั้งสองกลุ่ม

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนตัวแปรตามในการวิจัย ที่รายงานไว้มี 70 ค่า พบว่า ค่าเฉลี่ยของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าใกล้เคียงกัน คือ 9.642 และ 8.609 เมื่อพิจารณาลักษณะการกระจายก็มีลักษณะแตกต่างกัน คือ 11.419 และ 8.639 ตามลำดับ ลักษณะการแจกแจงของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทั้งสองกลุ่ม เมื่อพิจารณาจากสถิติ ความเบ้ และความโด่ง ปรากฏว่ามีลักษณะเบ้ทางบวก คือ 2.897 และ 3.266 ตามลำดับ ส่วน ความโด่งนั้นมีลักษณะสูงกว่าโด่งปกติมาก คือ 8.042 และ 12.483

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เพื่อตอบปัญหาการวิจัย

ในการวิเคราะห์เพื่อตอบปัญหาการวิจัยนี้ จะแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. เปรียบเทียบประสิทธิภาพในการสอนโดยใช้วิธีสอนภาษาไทยแบบต่าง ๆ กับวิธีสอนปกติ โดยพิจารณาจากลักษณะการแจกแจงของขนาดอิทธิพล
2. เปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีสอนภาษาไทย จำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย
1. เปรียบเทียบประสิทธิภาพในการสอนโดยใช้วิธีสอนภาษาไทยแบบต่าง ๆ กับวิธีสอนปกติ

ตัวแปรตามที่ใช้ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้คือ ขนาดอิทธิพล ซึ่งมีลักษณะการแจกแจง

ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4. แสดงค่าสถิติพื้นฐานและลักษณะการแจกแจง ของขนาดอิทธิพล

การวัด	ค่าสถิติ
ค่าเฉลี่ย	0.698
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.620
พิสัย	3.756
ค่าต่ำสุด	-1.026
ค่าสูงสุด	2.730
ความเบ้	0.914
ความโด่ง	2.510
จำนวนขนาดอิทธิพล	70

จากตาราง 4 ขนาดอิทธิพลที่คำนวณจากตัวแปรทั้งหมด 70 ค่า มีค่าเฉลี่ย 0.698 แสดงว่า การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษาโดยวิธีสอนแบบต่าง ๆ มีประสิทธิภาพสูงกว่าการสอนตามปกติ โดยค่าเฉลี่ยคะแนนตัวแปรตามของผู้เรียนในกลุ่มทดลองสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรตามในกลุ่มควบคุมเป็น 0.698 เท่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกลุ่มควบคุม หรือกล่าวคืออย่างน้อยว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองมีค่าสูงกว่าจำนวนสมาชิกร้อยละ 75 ของกลุ่มควบคุม-ค่าพิสัยของขนาดอิทธิพลเท่ากับ 3.756 เมื่อพิจารณาค่าสถิติความเบ้และความโด่งมีค่า 0.914 และ 2.510 แสดงว่ามีลักษณะการแจกแจงของขนาดอิทธิพลมีลักษณะใกล้เคียงกับโค้งปกติ ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นได้ชัดเจนโดยการใส่ ภาพประกอบ Stem - Leaf Diagram ดังนี้

27	3
26	
25	
24	3
23	3
22	
21	
20	6
19	0
18	0
17	0
16	
15	
14	
13	7
12	4
11	2
10	0 1 4 4 7
9	6 7 8 9
8	0 0 1 3 3 4 5 5 7 8
7	0 0 4 6 8
6	0 4 5 5 6 7 9
5	7 7
4	0 5 8
3	2 3 4 7 7 8 8 3
2	2 5 9
1	1 5 7 9
0	2 2 2 3 5 8
-1	1
-2	
-3	
-4	0
-5	
-6	
-7	
-8	
-9	
-10	3

ภาพประกอบ 2 แสดงลักษณะการแจกแจงของขนาดอิทธิพล โดย Stem - Leaf Diagram

จากภาพประกอบ 2 แสดงให้เห็นถึงลักษณะการแจกแจงของขนาดอิทธิพล สังเกตได้ว่า
ลักษณะการแจกแจงนั้นจะอยู่ในลักษณะใกล้เคียงกับโค้งปกติ

2. การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีสอนภาษาไทย จำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย

ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ใช้ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยเป็นตัวแปรอิสระ และใช้ขนาดอิทธิพลเป็นตัวแปรตาม ดังแสดงในตาราง

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของขนาดอิทธิพล และค่าสถิติในการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว จำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย

ตัวแปร	ระดับตัวแปร	ค่าสถิติพื้นฐาน		แหล่งของ ความแปรปรวน	df	MS	ค่าสถิติทดสอบ (F) (Prob)
		\bar{X}	S.D.				
ปีที่พิมพ์	พ.ศ. 2518-2526	.7687	.6278	ระหว่างกลุ่ม	1	.6001	1.5728
	พ.ศ. 2527-2531	.5771	.5998	ภายในกลุ่ม	68	.3815	(.2141)
				รวม	69		
แหล่งที่มา การทดลอง	ในเขต กทม.	.7404	.7616	ระหว่างกลุ่ม	1	.0381	.0977
	ในต่างจังหวัด	.6848	.5796	ภายในกลุ่ม	68	.3898	(.7558)
				รวม	69		
วิธีสอนที่ใช้	เรียนด้วยตนเอง	.7653	.6740	ระหว่างกลุ่ม	1	.6577	1.7278
	เรียนโดยครูเป็น ผู้นำ	.5590	.4763	ภายในกลุ่ม	68	.3807	(.1931)
				รวม	69		
ระดับชั้นที่ ทำการทดลอง	ป. 1-4	.6911	.6251	ระหว่างกลุ่ม	1	.0046	.0118
	ป. 5-6	.7078	.6251	ภายในกลุ่ม	68	.3903	(.9138)
				รวม	69		

ตาราง 5 (ต่อ)

ตัวแปร	ระดับตัวแปร	ค่าสถิติพื้นฐาน		แหล่งของ ความแปรปรวน	df	ค่าสถิติทดสอบ	
		\bar{X}	S.D.			MS	(F) (Prob)
เนื้อหา ที่สอน	การฟัง	1.0621	.8343	ระหว่างกลุ่ม	3	.7915	2.1518
	การอ่าน	.7322	.6543	ภายในกลุ่ม	66	.3678	(.1021)
	การเขียน	.8624	.5431	รวม	69		
	ทักษะรวม	.4491	.4111				
เอกสารภาษา ไทยที่ใช้อ้างอิง	2-25 เล่ม	.6864	.6024	ระหว่างกลุ่ม	1	.0156	.0399
	26 เล่มขึ้นไป	.7175	.6675	ภายในกลุ่ม	68	.3901	(.8423)
	รวม				69		
เอกสารต่างประ เทศที่ใช้อ้างอิง	1-10 เล่ม	.7787	.7194	ระหว่างกลุ่ม	1	.5480	1.4333
	11 เล่มขึ้นไป	.6011	.4700	ภายในกลุ่ม	68	.3823	(.2354)
	รวม				69		
งานวิจัยต่าง ประเทศที่อ้างอิง	1-10 เล่ม	.6315	.5972	ระหว่างกลุ่ม	1	1.4101	3.9490*
	11 เล่มขึ้นไป	1.1058	.6015	ภายในกลุ่ม	65	.3571	(.0511)
	รวม				66		
ขนาดของ กลุ่มตัวอย่าง	10-20 คน	.4882	.3161	ระหว่างกลุ่ม	2	.1099	.2785
	21-30 คน	.7357	.5469	ภายในกลุ่ม	67	.3945	(.7578)
	31 คนขึ้นไป	.6690	.6702	รวม	69		
เพศผู้ค้ำเนินการ กลุ่มทดลอง	ชาย	.7170	.7731	ระหว่างกลุ่ม	1	.0165	.0389
	หญิง	.6821	.5878	ภายในกลุ่ม	69	.4254	(.8444)
	รวม				61		

ตาราง 5 (ต่อ)

ตัวแปร	ระดับตัวแปร	ค่าสถิติพื้นฐาน		แหล่งของ ความแปรปรวน	df	ค่าสถิติทดสอบ	
		\bar{X}	S.D.			MS	(F) (Prob)
เพศผู้ดำเนินการ กลุ่มควบคุม	ชาย	.6111	.6277	ระหว่างกลุ่ม	1	.1855	.4389
	หญิง	.7297	.6594	ภายในกลุ่ม	60	.4225	(.5102)
				รวม	61		
สมมุติฐาน	ทางเดียว	.8154	.5990	ระหว่างกลุ่ม	1	1.9866	5.5008*
	สองทาง	.4567	.6050	ภายในกลุ่ม	68	.3611	(.0219)
				รวม	69		
การออกแบบ งานวิจัย	Pretest- Posttest Design	.7371	.6978	ระหว่างกลุ่ม	1	.2949	.7639
	Posttest only Design	.5912	.3254	ภายในกลุ่ม	68	.3860	(.3852)
				รวม	69		
คุณภาพของ งานวิจัย	ดี	.7047	.5564	ระหว่างกลุ่ม	1	.0057	.0146
	พอใช้	.6861	.7215	ภายในกลุ่ม	68	.3903	(.9042)

จากตาราง 5 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคาชนาคอิทธิพล จำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยรวม 15 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรปีที่พิมพ์ แหล่งที่ทำการทดลอง วิธีสอนที่ใช้ ระดับชั้นที่ทำการทดลอง เนื้อหาที่สอน จำนวนเอกสาร และงานวิจัยที่ใช้อ้างอิง ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เพศผู้ดำเนินการกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม สมมุติฐานการออกแบบงานวิจัย คุณภาพของงานวิจัย พบว่า ตัวแปรจำนวนงานวิจัยต่างประเทศที่ใช้อ้างอิง และตัวแปรการตั้งสมมุติฐาน อธิบายความแปรปรวนของคาชนาคอิทธิพลได้ โดยทำให้ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคาชนาคอิทธิพลของทั้งสองตัวแปรดังกล่าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรอื่น พบว่า คาชนาคอิทธิพลแต่ละระดับของตัวแปรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิธีสอนที่ใช้ในการทดลอง

วิธีสอน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ผลรวมความถี่
แบบฝึก	.8678	.6954	29
หนังสือเสริม	.5944	.2917	8
เกม	.9183	.1559	3
เพลง/ดนตรี	1.1067	.6889	3
ชุดการเรียนรู้การสอน	.5989	.6229	18
กลุ่มสัมพันธ์	-.43	0.0	1
สไลด์เทป	.2942	.39	2
การเขียนแบบสร้างสรรค์	.05	0.0	1
สิ่งเรา	.4907	.3861	3
บทเรียนโมดูล	.16	.0141	2

จากตาราง 6 พบว่าค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลของวิธีสอนแต่ละวิธีมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง $-.43$ ถึง 1.1067 ซึ่งเมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วสามารถจำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มวิธีสอนที่มีค่าขนาดอิทธิพลสูง และกลุ่มวิธีสอนที่มีค่าขนาดอิทธิพลต่ำ โดยกลุ่มที่มีค่าขนาดอิทธิพลสูงมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลอยู่ระหว่าง $.59$ ถึง 1.1067 ได้แก่ วิธีสอนโดยใช้หนังสือเสริม วิธีสอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้การสอน วิธีสอนโดยใช้แบบฝึก วิธีสอนโดยใช้เกม และวิธีสอนโดยใช้เพลงและดนตรี ส่วนกลุ่มที่มีค่าขนาดอิทธิพลต่ำ มีค่าขนาดอิทธิพลอยู่ระหว่าง $-.43$ ถึง 0.4907 ได้แก่ วิธีสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ วิธีสอนเขียนแบบสร้างสรรค์ วิธีสอนโดยใช้บทเรียนโมดูล วิธีสอนโดยใช้สไลด์เทป และวิธีสอนโดยใช้สิ่งเรา เมื่อพิจารณาวิธีสอนในแต่ละกลุ่มจะสังเกตได้ว่า วิธีสอนในกลุ่มที่มีค่าขนาดอิทธิพลสูงจะมีลักษณะที่เน้นการฝึกทักษะโดยตรงแก่นักเรียนและจะฝึกไต่ระดับทั้ง 4 ทักษะ ส่วนวิธีสอนในกลุ่มที่มีค่าขนาดอิทธิพลต่ำนั้น จะเป็นวิธีสอนที่เน้นการฝึกทักษะเพียงด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้น

ตาราง 7 สัมประสิทธิ์การถดถอย สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ และค่าสถิติในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรต่อเนื่อง

ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย	b	β	SE	t
ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ	1.4717	.2576	.8093	1.818
ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง	-6.894	-.0898	.0109	-.630
Constant	-.3661		.7177	-.510
R	.2628			
R ²	.0691			
R ² (adj)	.0295			
F (2, 47)	1.7434			

จากตาราง 7 แสดงการวิเคราะห์ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรต่อเนื่อง 2 ตัวแปร คือ ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ และขนาดของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า 0.26 และตัวแปรทั้งสองสามารถอธิบายความแปรปรวนของขนาดอิทธิพลได้ร้อยละ 6.91 ในการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ พบว่า ตัวแปรความเชื่อมั่นของเครื่องมือ มีความสัมพันธ์กับขนาดอิทธิพลในทิศทางบวก และมีความสัมพันธ์สูงกว่าตัวแปรขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ต้องการศึกษาประสิทธิภาพของวิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา โดยการวิเคราะห์ห่อหมาน ตามวิธีของ กลาส ซึ่งสามารถสรุปขั้นตอนและผลการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะใช้วิธีการวิเคราะห์ห่อหมาน ตามวิธีของ กลาส หาผลสรุปรวมของงานวิจัยที่เกี่ยวกับวิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา เพื่อ

1. แสดงประสิทธิภาพของวิธีสอนภาษาไทย จากงานวิจัยเชิงทดลองที่มีการเปรียบเทียบผลการสอนวิชาภาษาไทยในระดับประถมศึกษา โดยใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ กับวิธีสอนปกติ
2. ศึกษาความแปรปรวนของผลของวิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา

ประชากร

ประชากรของการวิจัยครั้งนี้คือ งานวิจัยเชิงทดลองเกี่ยวกับวิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา ที่พิมพ์เผยแพร่ในระหว่างปี พ.ศ. 2518 ถึงปัจจุบัน และมีคุณสมบัติครบตามเกณฑ์ที่กำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสรุปรายละเอียดงานวิจัย และคู่มือลงรหัสงานวิจัย ซึ่งผ่านการตรวจสอบแก้ไขจาก ผู้ทรงคุณวุฒิ เรียบร้อยแล้ว
2. เกณฑ์ประเมินงานวิจัย เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 4 ช่วง ซึ่งผ่านการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .73

วิธีดำเนินการวิจัย

1. สํารวจงานวิจัย โดยทำการสำรวจจากห้องสมุดของหน่วยงานและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ แล้วรวบรวมรายชื่องานวิจัยที่เกี่ยวกับวิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาไว้
2. คัดเลือกงานวิจัย ผู้วิจัยอ่านงานวิจัยที่สำรวจไว้ แล้วพิจารณาการคัดเลือกงานวิจัยที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ได้ 62 เรื่อง
3. ประเมินคุณภาพของงานวิจัย ผู้วิจัยประเมินคุณภาพงานวิจัยแล้วนำผลที่ได้บันทึกลงในแบบสรุปรายละเอียดงานวิจัย
4. บันทึกข้อมูล ผู้วิจัยไต่ถามงานวิจัยที่คัดเลือกไว้มากีตะอย่างละเอียด แล้วบันทึกข้อมูลลงในแบบสรุปรายละเอียดงานวิจัยที่สร้างขึ้น
5. ลงรหัสข้อมูล นำข้อมูลที่ได้ออกจากแบบสรุปงานวิจัยแต่ละฉบับมาลงรหัสในคู่มือการลงรหัสงานวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSSX วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบปัญหาการวิจัยดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น เพื่อศึกษาลักษณะการแจกแจงของตัวแปร โดยใช้สถิติบรรยายค่ามัถนกลาง ค่าส่วนกลาง การวัดการกระจาย ความเบ้ ความโค้งของข้อมูลตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย
2. วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีสอนภาษาไทยกับวิธีสอนปกติ โดยใช้วิธีคำนวณค่าชานาคือหิตผลจากงานวิจัย ตามวิธีของกลาส แล้วศึกษาลักษณะการแจกแจงของชานาคือหิตผล และแผนภาพ Stem - Leaf Diagram
3. วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีสอน จำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย โดยวิธีทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยมีตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยเป็นตัวแปรอิสระ และชานาคือหิตผลเป็นตัวแปรตาม

4. การวิเคราะห์เพื่ออธิบายความแตกต่างของชนาคอิทธิพล โดยใช้วิธีการวิเคราะห์หาคอสมอส ซึ่งมีตัวแปรค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือและชนาคของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นตัวแปรอิสระ และชนาคอิทธิพลเป็นตัวแปรตาม

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาครั้งนี้ สามารถสรุปและอภิปรายผลข้อค้นพบต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ข้อมูลเบื้องต้นของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์

ลักษณะการแจกแจงของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์มีคุณลักษณะพอสรุปได้ ดังนี้คือ เป็นวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมากที่สุด และส่วนใหญ่พิมพ์เผยแพร่ในปี พ.ศ. 2521 และ พ.ศ. 2526 มีการอ้างอิงโดยใช้เอกสารและงานวิจัยทั้งที่เป็นภาษาไทยและต่างประเทศ โดยจำนวนเอกสารภาษาไทยที่ใช้อ้างอิงนั้นส่วนมากจะเข้าประมาณ 22 เล่ม เอกสารต่างประเทศประมาณ 8 เล่ม งานวิจัยภาษาไทยประมาณ 7 เล่ม และงานวิจัยต่างประเทศประมาณ 4 เล่ม วิธีสอนที่นิยมนำมาทดลองสอนส่วนมากจะเป็นวิธีสอนใช้แบบฝึก สำหรับระดับชั้นที่ทำการทดลองนั้นจะเป็นระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 เป็นส่วนใหญ่ เนื้อหาที่ใช้ทดลองสอนโดยมากจะมุ่งเน้นการฝึกทักษะในการอ่าน ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองจะอยู่ในระหว่าง 10 ถึง 15 ชั่วโมง สำหรับในเรื่องกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองนั้นส่วนมากจะโตมาโดยผ่านกระบวนการสุ่มและจัดกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มจะใช้จำนวนสมาชิกเฉลี่ยกลุ่มละ 32 คน โดยผู้วิจัยจะเป็นผู้ดำเนินการสอบเองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง คือ .82 แบบแผนการวิจัยที่ใช้จะเป็นแบบสอบบวกก่อนและหลังการทดลอง ผลการทดลอง ส่วนมากปรากฏว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมากกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ผลการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มที่สอนโดยวิธีสอนภาษาไทยแบบต่าง ๆ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่สอนโดยวิธีสอนปกติ แคววความแปรปรวนภายในกลุ่มทดลองมากกว่ากลุ่มควบคุมเล็กน้อย พอสรุปได้ว่า ผลการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มที่สอนโดยวิธีสอนภาษาไทยแบบต่าง ๆ มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มที่สอนโดยวิธีสอนปกติ และผลการเรียนที่เพิ่มขึ้นของทั้งสองกลุ่ม มีลักษณะใกล้เคียงกัน

ในค่านคุณภาพของงานวิจัยจากการประเมินของผู้วิจัย โดยเกณฑ์ประเมินงานวิจัย พบว่า งานวิจัยส่วนมากอยู่ในเกณฑ์คุณภาพดี

2. ผลการวิเคราะห์เพื่อตอบปัญหาการวิจัย

2.1 การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีสอนภาษาไทยแบบต่าง ๆ กับวิธีสอนปกติ

ในการคำนวณค่าเฉลี่ย จากขนาดค่อทธิพลจำนวน 70 ค่า มีค่าเท่ากับ 0.698 แสดงว่า การสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา โดยวิธีสอนแบบต่าง ๆ มีประสิทธิภาพสูงกว่า การสอนโดยวิธีปกติ โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนตัวแปรตามของผู้เรียนในกลุ่มทดลองที่สอนโดยวิธีสอนแบบต่าง ๆ สูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนตัวแปรตามของผู้เรียนในกลุ่มควบคุมที่สอนโดยวิธีสอนปกติเป็น 0.698 เท่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกลุ่มควบคุม หรืออาจกล่าวได้อีกอย่างหนึ่งว่าคะแนนเฉลี่ยกลุ่มทดลอง มีค่าสูงกว่าคะแนนสมาชิกร้อยละ 75 ของกลุ่มควบคุม

จากผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า การสอนภาษาไทยโดยวิธีสอนแบบต่าง ๆ มีประสิทธิภาพ สูงกว่าการสอนโดยวิธีวิธีสอนปกติ หากแต่วิธีสอนภาษาไทยแบบต่าง ๆ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของผู้เรียนเพิ่มขึ้นไม่มากนักเมื่อเทียบกับประสิทธิภาพของการสอนโดยใช้หลักการเรียนเพื่อรอบรู้ตาม แนวของบลูม ซึ่งมีประสิทธิภาพประมาณ 1 เท่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกลุ่มควบคุม (ศิริยุภา พูลสุวรรณ. 2530 : 104 ; อ้างอิงมาจาก ละเอียดยุทธศาสตร์. 2528 : 34)

2.2 การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีสอนภาษาไทยแบบต่าง ๆ จำแนกตามตัวแปร คุณลักษณะงานวิจัย

ประสิทธิภาพของวิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา เมื่อจำแนกโดยพิจารณา ตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยทั้งหมด 15 ตัวแปร คือ ปีที่พิมพ์ ระดับชั้นที่ทำการวิจัย สถานที่ทำการทดลอง วิธีสอนที่ใช้เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพศผู้ดำเนินการกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม สมมติฐาน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง สมมติฐาน การออกแบบงานวิจัย คุณภาพของงานวิจัย ผลการวิจัยพบว่า มีตัวแปร คุณลักษณะงานวิจัยเพียง 2 ตัวแปรเท่านั้นที่มีผลทำให้ประสิทธิภาพของวิธีสอนต่างกัน คือ จำนวนงานวิจัย ต่างประเทศที่ใช้อ้างอิง และการตั้งสมมติฐานงานวิจัย โดยงานวิจัยที่มีค่าเฉลี่ยขนาดค่อทธิพลสูงในแต่ละกลุ่ม ของตัวแปรเป็นงานวิจัยที่ใช้งานวิจัยต่างประเทศในการอ้างอิงตั้งแต่ 11 เล่มขึ้นไป และมีการตั้งสมมติฐาน แบบทางเดียว ส่วนตัวแปรอื่น ๆ ที่ใช้ศึกษาไม่มีผลทำให้ประสิทธิภาพของวิธีสอนต่างกัน

ผลการวิจัยนี้ บ่งชี้ให้เห็นชัดเจนว่า ในการทำการวิจัยที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารมาเพียงพอที่จะสนับสนุนหรือกำหนดทิศทางของผลการวิจัยได้ จะทำให้งานวิจัยนั้นมีประสิทธิภาพสูง

เมื่อแยกพิจารณาเฉพาะตัวแปรวิธีสอนที่ใช้ในการทดลอง พบว่าสามารถแบ่งวิธีสอนออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่มีค่าชานาคืออิทธิพลสูง และกลุ่มที่มีค่าชานาคืออิทธิพลต่ำ ในกลุ่มที่มีค่าชานาคืออิทธิพลสูง พบว่าวิธีสอนโดยใช้แบบฝึกมีผู้ทำการวิจัยไว้เป็นจำนวนมากถึง 29 เรื่อง มีค่าชานาคืออิทธิพล 0.8678 แสดงว่าวิธีสอนโดยใช้แบบฝึกมีประสิทธิภาพสูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ เป็น 0.8678 เท่า ของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกลุ่มควบคุม ซึ่งนับว่าอยู่ในเกณฑ์สูงเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีสอนแบบอื่น ๆ จากการที่ผู้ได้ศึกษาเกี่ยวกับวิธีสอนนี้ไว้เป็นจำนวนมากและค่าชานาคืออิทธิพลอยู่ในเกณฑ์สูง จึงพอที่จะสรุปได้ว่าวิธีสอนโดยใช้แบบฝึกเป็นวิธีสอนภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพสูงวิธีหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มาสวิมล รักษานเกิด ที่พบว่า การใช้แบบฝึกในการสอนภาษาไทยชั้น ทั่วไปนักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน (มาสวิมล รักษานเกิด. 2526 : 85) ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้มีการนำวิธีสอนแบบนี้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยให้มากขึ้น และควรที่จะมีการพัฒนาการสร้างแบบฝึกใหม่ประสิทธิภาพสูงขึ้น

นอกจากวิธีสอนโดยใช้แบบฝึกแล้วยังมีวิธีสอนอีกหลายวิธีที่มีค่าชานาคืออิทธิพลอยู่ในเกณฑ์สูง หากแต่ว่าผลการวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนเหล่านี้ยังมีเป็นจำนวนน้อยมาก เช่นวิธีสอนโดยใช้หนังสือเสริมวิธีสอนโดยใช้เพลงและดนตรี เป็นต้น จากจำนวนงานวิจัยที่สนับสนุนมีจำนวนน้อยนี้เอง จึงทำให้ไม่สามารถสรุปได้ชัดเจนว่าวิธีสอนเหล่านี้เป็นวิธีสอนที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงควรที่จะมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ทำการวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนเหล่านี้ให้มากขึ้น แลวนำมาหาประสิทธิภาพของวิธีสอนเพื่อศึกษาผลของวิธีสอนที่แท้จริงต่อไป

เป็นการที่น่าสนใจเกี่ยวกับวิธีสอนในกลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยชานาคืออิทธิพลสูงนี้ เป็นวิธีสอนที่มีลักษณะเน้นการฝึกทักษะให้เกิดขึ้นกับนักเรียนโดยตรงและสามารถฝึกได้ครบทั้ง 4 ทักษะในตัวของมันเอง เช่น วิธีสอนโดยใช้แบบฝึก วิธีสอนโดยใช้เกม วิธีสอนโดยใช้หนังสือเสริม เป็นต้น ดังนั้นจึงทำให้สัมฤทธิ์ผลในการเรียนการสอนสูงขึ้น เพราะการสอนภาษาไทยนั้นมีหัวใจหลักอยู่ที่การสอนให้ผสมผสานกลมกลืนกันไประหว่างสาระและทักษะที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ไม่มุ่งสอนเพียงทักษะใดทักษะหนึ่ง ต้องพัฒนาให้เกิดทักษะทางภาษารอบทั้ง 4 ทักษะไปพร้อม ๆ กัน จึงจะช่วยให้เด็กสามารถเข้าใจและใช้

ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2529 : 683) ส่วนวิธีสอนในกลุ่มทฤษฎีเจดีย์ชานาคืออิทธิพลด้านนี้ จะมีลักษณะที่เน้นการพัฒนาทักษะเพียงด้านใดด้านหนึ่งให้เกิดขึ้นแก่ตัวนักเรียน เช่น วิธีสอนเขียนแบบสร้างสรรค ก็มุ่งเน้นที่จะฝึกทักษะด้านการเขียนเพียงด้านเดียวไม่คำนึงถึงทักษะด้านอื่น ๆ ทำให้ทักษะไม่ผสมผสานกัน จึงทำให้มีปัญหาในการนำไปใช้ได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการเรียนการสอน

1.1 การสอนภาษาไทยโดยวิธีสอนแบบต่าง ๆ มีประสิทธิภาพสูงกว่าการสอนปกติ ฉะนั้นจึงควรให้การสนับสนุนในด้านการพัฒนาและส่งเสริมการใช้วิธีสอนภาษาไทยแบบต่าง ๆ ในระดับประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 ผลการวิจัยพบว่า วิธีสอนภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกมีประสิทธิภาพค่อนข้างสูง ทั้งยังมีผลการวิจัยสนับสนุนไว้เป็นจำนวนมาก จึงควรที่จะมีการส่งเสริมให้วิธีสอนนี้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในระดับประถมศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

2.1 มีวิธีสอนภาษาไทยหลายวิธีที่มีค่าชานาคืออิทธิพลสูงเป็นที่น่าพึงพอใจ หากแต่มีผลการวิจัยสนับสนุนน้อยมาก จึงทำให้ไม่สามารถสรุปประสิทธิภาพของวิธีสอนที่แน่นอนได้ ดังนั้นจึงควรมีการส่งเสริมให้ทำการวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนแบบอื่น ๆ ใหม่มากขึ้น

2.2 การสังเคราะห์งานวิจัยเป็นก้าวหนึ่งของการรวบรวมงานวิจัยให้เป็นหมวดหมู่ และยังได้ข้อสรุปจากการวิจัยหลาย ๆ เรื่อง ดังนั้นจึงควรมีการทำวิจัยเพื่อสังเคราะห์งานวิจัยในสาขาวิชาอื่น ๆ อีก ซึ่งข้อสรุปจากการสังเคราะห์งานวิจัยนั้นจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

2.3 การวิจัยครั้งนี้ ได้ข้อสรุปถึงประสิทธิภาพของวิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาอย่างมีระบบ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำหรับการวิจัยแนวใหม่ หากจะมีการทำงานวิจัยเชิงทดลองเกี่ยวกับวิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยควรพิจารณาผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการ

เลือกและพัฒนาวิธีสอนแต่ละวิธีแล้วทำการสังเคราะห์ห่อภิมานโดยนำผลการวิเคราะห์จากการวิจัยครั้งนี้
ผนวกเข้ากับการวิเคราะห์เพิ่มขึ้นอีกทงหน่วย เพื่อศึกษาว่าจะทำให้ประสิทธิภาพของวิธีสอนเพิ่มขึ้น
หรือไม่

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา เกียรติประวัติ. วิธีสอนทั่วไปและทักษะการสอน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524.
- ชจรัตน์ หงษ์ประสงค. การสร้างแบบฝึกการเขียนคำพ้องเสียงสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524. ดायเอกสาร.
- เชื่อน เสือคำ. การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างวิธีแนะนำให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองตามลำพัง วิธีแนะนำให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองเป็นกลุ่มย่อย และวิธีสอนแบบเดิม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อักสำเนา.
- คงไคย เรืองเดช. การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการสร้างสัจพจน์และความหมายทางการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนโดยวิธีสืบสวนสอบสวนกับวิธีปกติ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อักสำเนา.
- จรรยา วิ่งโน. การสร้างหนังสืออ่านประกอบร้อยกรองเพื่อมีทักษะในการอ่านของเด็กระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2521. ดायเอกสาร.
- ชัยรงค์ พรหมวงศ์ ส้มเขียว เนตรประเสริฐ และสุภา สิ้นสกุล. ระบบสื่อการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- ชาตวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525.
- ชำเรือง ทวีรชนม. การสร้างหนังสืออ่านประกอบวิชาภาษาไทยในระดับประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524. อักสำเนา.

- ดวงสมร คิสรเศควัฒน์. การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการสอนคณิตศาสตร์ด้วยวิธีสอนแบบค้นพบกับการสอนแบบบรรยาย โดยใช้วิธีการวิเคราะห์แบบเมตตา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529. ฉายเอกสาร.
- เฉลา จันดาพันธ์. การศึกษาการใช้หนังสือพิมพ์เพื่อส่งเสริมการอ่านสำหรับนักเรียนที่พูดภาษาอื่นอีสาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านอุคเพ อ.เลิงนกทา จ.ยโสธร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527. อักสำเนา.
- หทัยย์ ฟูเมธี. วิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ธนาคารพิมพ์, 2527.
- หิษนา แชมณี และคนอื่น ๆ. กลุ่มสัมพันธ์ : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ เล่ม 1. กรุงเทพฯ : บุรพาศิลป์การพิมพ์, 2522.
- นันทนา ภาววงเคน. การทดลองสอนการเขียนสะกดคำโดยใช้เกมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในเขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อักสำเนา.
- นิตักษณ์ เสมอพิทักษ์. การศึกษาประสิทธิภาพของชุดฝึกสมรรถภาพการอ่านเร็วภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อักสำเนา.
- นิพนธ์ ฟูปรีย์. นวัตกรรมเทคโนโลยีการศึกษา. ชลบุรี : ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2519.
- บุญมี กอนทอง. "บทเรียนโมดูลเพื่อเสริมความรู้," วิทยาศาสตร์. 26 : 21 - 23 ; 1 มกราคม 2518.
- ประจักษ์ จิมพลี. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ความคิดแบบสืบสวน สืบสวน ความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้สอนแบบสืบสวนสืบสวนกับแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อักสำเนา.
- เปี่ยมศรี นาคทัศน์. วิธีสอนแต่งไทยในชั้นมัธยมปลาย. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2499. อักสำเนา.
- เป็รื่อง บุญท. สื่อการสอนและนวัตกรรมทางการศึกษา กรุงเทพฯ : ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518.

- ผจญ สุวรรณวงศ์. การทดลองสอนโดยใช้เกมประกอบการสอนในวิชาภาษาไทยกับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4. ปริญญาโท ศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2528. อักสำเนา.
- ผลทาน ศรีมรงค์. การเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยใช้บทศรีเป็นสื่อ
กับวิธีสอนแบบธรรมชาติ. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2528. อักสำเนา.
- หงษ์ประเสริฐ หกสุวรรณ. การศึกษาผลการเรียนรู้และความคงทนในการเรียนรู้ โดยการใช้
ชุดการเรียนรู้ด้วยตัวเองในวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. ปริญญาโท ศึกษาศาสตร์.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อักสำเนา.
- หวงทอง อ่อนจำรัส. การสร้างชุดการสอนด้วยวิธีวิเคราะห์ระบบเพื่อพัฒนาความพร้อมและ
ความสามารถในการเขียนพจนานุกรมไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. ปริญญาโท
ศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อักสำเนา.
- หวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2531.
- พิมพ์พร อุทัยเลิศ. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกกับไม่ใช้แบบฝึก.
วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525. อักสำเนา.
- พิมพ์อำไพ อินทรวัตร. การสร้างชุดการสอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้สัมพันธ์
กับลักษณะความเป็นอยู่และปัญหาชนบท จ.สงขลา โดยใช้วิธีวิเคราะห์ระบบ.
ปริญญาโท ศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.
อักสำเนา.

- ทิสฺุทธิ บุญเจริญ. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นกลุ่มของ การสอนด้วยชุดการสอนแบบสืบสวนสอบสวนกับการสอนตามปกติในวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ปรินฎยานินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อักส์สำเนา.
- เพ็ญ เลียงจันทร์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการสอนเรื่องความแปลกประหลาดกับแบบสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. ปรินฎยานินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อักส์สำเนา.
- ภิญโญ สาธร. หลักการศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ : หางหุ้นส่วนจำกัด บ.สัมพันธ์พานิช, 2521.
- มานิต โห้ดีกุล. การวิเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนวิชาคณิตศาสตร์ด้วยการสอนแบบ โปรแกรมกับการสอนแบบปกติ โดยใช้การวิเคราะห์แบบเมตาดา. วิทยานินท์ ก.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อักส์สำเนา.
- มาลีวิมล รัตนานเกิด. การทดลองสอนโดยใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำยากในวิชาภาษาไทย กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. ปรินฎยานินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อักส์สำเนา.
- วาสนา ชาวหา. เทคโนโลยีทางการศึกษา. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2522.
- วิชากร, กรม. คู่มือการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์, 2525.
- . คู่มือการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เล่ม 1. กรุงเทพฯ : องค์การค้ำ คุรุสภา, 2521.
- วิไล ชินวงศ์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 โรงเรียนสามัคคีธรรมไพโรจน์นครราชสีมา ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกและไม่ใช้แบบฝึก. วิทยานินท์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526. อักส์สำเนา.

- วิไลวรรณ ทูมเกษม. การใช้พื้นที่นันทนาการภาคตะวันออกเฉียงใต้เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านสำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสงเคราะห์ห่มยาม อ.ห่มยาม จ. จันทบุรี.
 วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529. ดायเอกสาร.
- ศิริกาญจน โกสุม. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนปกติ. ปรัญญานพนธ์ ศศ.ม.
 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อัดสำเนา.
- ศิริยุภา บุลสุวรรณ. การศึกษาประสิทธิภาพของสื่อการสอนโดยวิธีวิเคราะห์ห่อมิทาน.
 ปรัญญานพนธ์ ศศ.ค. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
 อัดสำเนา.
- ✕. การวิเคราะห์ห่อมิทาน วิธีของ กลาส. ม.ป.ท., ม.ป.ป. ดायเอกสาร.
- ศรีบุญญา อุตสอน. การเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ที่เรียนโดยใช้และไม่ใช้แบบฝึกหัด. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
 เกษตรศาสตร์, 2527. ดायเอกสาร
- สมชาย คันติสันติสม. การใช้พื้นที่นันทนาการเพื่อเสริมการสอนอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 4 โรงเรียนบ้านพรานกระต่าย อ.พรานกระต่าย จ.กำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์
 ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526. อัดสำเนา.
- สมศักดิ์ ชำนาญกิจ. การใช้บทเพลงประกอบการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.
 วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2522. อัดสำเนา.
- สมหมาย ทิวงษ์. การสร้างหนังสือนันทนาการร่ายกรองประกอบภาพสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.
 วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525. อัดสำเนา.
- เส้นทึบ ศิริสวัสดิ์. ชุดการสอนฝึกการฟังอย่างมีวิจารณญาณภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.
 ปรัญญานพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ยางสาน, 2526.
 อัดสำเนา.
- สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรัมพรชัย. วิธีสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ :
 ไทยวัฒนาพานิช.

- สุโขทัยธรรมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนกลุ่มทักษะ 1(ภาษาไทย)
หน่วยที่ 9 - 15. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : บางกอกบลอกลดการพิมพ์, 2528.
- อรุณวรรณ เกตุอราม. การใช้บทเพลงประกอบการสอนวิชาภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.
วิทยานพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524. อักสำเนา.
- อรุณี พังรุ่ง. การเปรียบเทียบผลการเตรียมความพร้อมทางการเรียนและทัศนคติต่อการเรียน
ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เกมและการเตรียมความพร้อมตามหลักสูตร
2521. ปริญญาโท ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2528. อักสำเนา.
- อรุณี สติดยภาติกุล. วิวัฒนาการของหลักสูตรและวิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา.
วิทยานพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. ตามเอกสาร.
- อังคณา สายยศ. วิธีการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. คู่มือการสอนภาษาไทย กิจกรรมการเล่นประกอบการสอน. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช 2523.
- อารีย์ เจริญพจน์. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยวิธีสอนแบบศูนย์การเรียนกับวิธีสอนแบบปกติ. ปริญญาโท
ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อักสำเนา.
- Barnett, J.A. Geoffrey Broughton and Thomas Greenwood. "Teachers'
Handbook," Success with English, The Renguin Course. Middle :
Penguin Book Company, 1969.
- Brook, Nelson. Language and Language Learning. New York : Harcourt Brace &
Woukd, Inc., 1960.
- Glass, G.V., Barry Mcgaw, Mary and Smith. Meta - Analysis in Social
Research. SAGE Publications Inc., 1981.
- Gray, Lilian and Dora Reese. Teaching Children to Read. New York : The
Rorald Presslo, 1950.
- Hillock, G.Jr. "Research on Written Composition : New Directions for
Teaching," ERIC Clearinghouse. Washington DC : Urbana, Ill, 1986.

- Marcucci, R.G. "A Meta - Analysis of Research on Methods of Teaching Mathematical Problem Solving," Dissertation Abstracts International. 41 : 2485A; December, 1980.
- Moin Arefa Khan. "Relative Effectiveness of Various Techniques of Calculus Instruction : A Meta-Analysis," Dissertation Abstracts International. 48 : 860 : October, 1986.
- Rirer, Willga M. Teaching Foreign Language Skills. The University of Chicago Press, 1968.
- Smidchens, Athappilly U.K. and J.W. Rofel. "A Computer based Meta - Analysis of the Effects of Modren Mathematics in Comparison with Tradional Mathematicw," Educational Evaluation and Policy Analysis, 5 : 485 - 493; Winter, 1983.
- Willett, John B. and Jane J.M. Yamashita. "A Meta - Analysis of Instructional Systems Applied in Science Teaching," Journal of Research in Science Teaching. 22 : 405 - 417 ; March, 1983.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงและครอบคลุม
ของแบบสรุปรายละเอียดงานวิจัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงและครอบคลุมของแบบสรุปรายละเอียดงานวิจัย

1. คร.นงลักษณ์ วิรัชชัย	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ประเวณี มหาชนธ์	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิวัฒนา สุวรรณเชตนิคม	ภาควิชาวิจัยการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
4. คร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ	ผู้ช่วยคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร
5. รองศาสตราจารย์อรอุมา ชีวพันธุ์	คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
แบบสรุปรายละเอียดงานวิจัย

แบบสรุปงานวิจัย

แบบสรุปงานวิจัยนี้ใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมงานวิจัย เพื่อนำมาสังเคราะห์ประกอบ
 ควยข้อมูล 3 ส่วน คือส่วนที่เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของงานวิจัย ส่วนที่เป็นรายละเอียด
 เกี่ยวกับเนื้อหาของงานวิจัย และส่วนที่เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของงานวิจัย

1. ชื่องานวิจัย.....

2. ปีที่ทำการศึกษา.....
3. ชื่อผู้วิจัย.....
4. ประเภทของงานวิจัย
 () งานวิจัยของหน่วยงาน ระบุ.....
 () ปรินซ์ิปัล ระบุ () ปรินซ์ิปัลโท / มหาวิทยาลัย.....
 () ปรินซ์ิปัลเอก / มหาวิทยาลัย.....
 () อื่น ๆ ระบุ.....
5. สถานที่ทำการทดลอง
 () โรงเรียนประถมศึกษา / รัฐบาล ชื่อ.....
 () โรงเรียนประถมศึกษา / เอกชน ชื่อ.....
 () โรงเรียนประถมศึกษา / สาธิต ชื่อ.....
6. เขตที่ทำการทดลอง
 () กรุงเทพฯ
 () ต่างจังหวัด () ในเมือง () นอกเมือง

7. เอกสารและงานวิจัยที่ใช้อ้างอิง

() เอกสาร	ภาษาไทย	จำนวน.....เล่ม
	ต่างประเทศ	จำนวน.....เล่ม
() งานวิจัย	ภาษาไทย	จำนวน.....เล่ม
	ต่างประเทศ	จำนวน.....เล่ม

ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาของการวิจัย

1. ระดับชั้นที่ทำการศึกษา.....
2. ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีสอน
 - 2.1 วิธีสอนที่ใช้
 - 2.2 เนื้อหาที่สอน
 - 2.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ครั้งละ..... คาบ คาบละ นาที
ทำการทดลอง จำนวน.....คาบ เป็นเวลา.....ชั่วโมง
3. ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในกลุ่มทดลอง.....กลุ่ม

กลุ่มทดลองกลุ่ม
กลุ่มควบคุมกลุ่ม
 - 3.2 จำนวนหน่วยตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม

กลุ่มทดลองที่ 1	จำนวน.....คน	() แยกเป็น ชาย.....คน หญิง.....คน
		() ไม่แยก
กลุ่มทดลองที่ 2	จำนวน.....คน	() แยกเป็น ชาย.....คน หญิง.....คน
		() ไม่แยก
กลุ่มทดลองที่ 3	จำนวน.....คน	() แยกเป็น ชาย.....คน หญิง.....คน
		() ไม่แยก
กลุ่มควบคุม	จำนวน.....คน	() แยกเป็น ชาย.....คน หญิง.....คน
		() ไม่แยก

4. สภาพของการทดลอง

() ใช้ผู้ดำเนินการคนเดียวกับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

สถานภาพ () ผู้วิจัย () เพศชาย () เพศหญิง

() ครูประจำวิชา () เพศชาย () เพศหญิง

() อื่น ๆ ระบุ.....

() ใช้ผู้ดำเนินการกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแยกกัน

กลุ่มทดลองที่ 1

สถานภาพ () ผู้วิจัย () ครูประจำวิชา () อื่น ๆ ระบุ.....

เพศ () ชาย () หญิง

กลุ่มทดลองที่ 2

สถานภาพ () ผู้วิจัย () ครูประจำวิชา () อื่น ๆ ระบุ.....

เพศ () ชาย () หญิง

กลุ่มทดลองที่ 3

สถานภาพ () ผู้วิจัย () ครูประจำวิชา () อื่น ๆ ระบุ.....

เพศ () ชาย () หญิง

กลุ่มควบคุม

สถานภาพ () ผู้วิจัย () ครูประจำวิชา () อื่น ๆ ระบุ.....

เพศ () ชาย () หญิง

ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการวิจัย

1. ตัวแปรที่ศึกษา

1.1 ตัวแปรอิสระ มี ตัว ได้แก่

ตัวแปรอิสระที่ 1 คือ

ตัวแปรอิสระที่ 2 คือ

ตัวแปรอิสระที่ 3 คือ

ตัวแปรอิสระที่ 3 คือ

ตัวแปรอิสระที่ 4 คือ

1.2 ตัวแปรตาม มี ตัว ไคแก

ตัวแปรตามที่ 1 คือ

ตัวแปรตามที่ 2 คือ

ตัวแปรตามที่ 3 คือ

ตัวแปรตามที่ 3 คือ

ตัวแปรตามที่ 3 คือ

2. การตั้งสมมติฐาน

- () สองทาง
- () ทางเดียว
- () ไม่มีการตั้งสมมติฐาน

3. วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

- () ใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง โดยวิธี
 - () สุ่มอย่างง่าย
 - () สุ่มแยกประเภท
 - () สุ่มแบบแบ่งกลุ่ม
 - () สุ่มหลายชั้น
- () ไม่ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง แต่ใช้วิธี
 - () เลือกโดยบังเอิญ
 - () เจาะจง
 - () คำแนะนำการถามสะดวก

4. วิธีดำเนินการทดลอง

4.1 การจัดกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

- () ใช้วิธีการสุ่ม
- () ใช้วิธีการจับคู่กลุ่มตัวอย่าง
- () ใช้วิธีการวัดซ้ำ
- () ไม่ใดควบคุม
- () อื่น ๆ ระบุ

4.2 แบบแผนการทดลอง

- () Randomized Control Group Pretest - Posttest Design
- () Randomized Control Group Posttest Only Design
- () Non - Randomized Control Group Pretest - Posttest
- () อื่น ๆ ระบุ

4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีชุด ใดแก่

ชุดที่ 1 วัคควแปรตาม

ชนิดของเครื่องมือ

- () แบบทดสอบ แบบ
- () แบบสอบถาม แบบ
- () อื่น ๆ ใดแก่

ผู้สร้างเครื่องมือ

- () ผู้วิจัยสร้างเอง ..
- () ใช้เครื่องมือของผู้อื่น ใดแก่

คุณภาพของเครื่องมือ

การทดลองใช้เครื่องมือ

- () ไม่มี
- () มี

ตัวแปรตาม	Pretest				Posttest			
	N	\bar{X}	s	s ²	N	\bar{X}	s	s ²
3.								
กลุ่มทดลองที่ 1								
กลุ่มทดลองที่ 2								
กลุ่มทดลองที่ 3								
กลุ่มควบคุม								

4.5 ระดับนัยสำคัญทางสถิติ

- ตัวแปรที่ 1 () มีระดับ.....
 () ไม่มีระดับ.....
- ตัวแปรที่ 2 () มีระดับ.....
 () ไม่มีระดับ.....
- ตัวแปรที่ 3 () มีระดับ.....
 () ไม่มีระดับ.....

4.6 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

- () t - test แบบ.....
- () z - test แบบ.....
- () ANOVA แบบ.....
- () ANCOVA แบบ.....
- () อื่น ๆ ระบุ.....

5. ผลการประเมินจากเกณฑ์ประเมินงานวิจัย อยู่ในระดับ

- () ดี
- () พอใช้

ภาคผนวก ก

เกณฑ์ประเมินคุณภาพงานวิจัย

เกณฑ์ประเมินคุณภาพงานวิจัย

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			ไม่มี	หมายเหตุ
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง		
บรรพทของงานวิจัย					
1. ชื่อเรื่องบอถึงแนวทางของการศึกษา					
2. ลักษณะปัญหาวิจัย/จุดมุ่งหมายการวิจัย					
ก. ชัดเจน					
ข. ระบุความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร					
ค. ชื่อเรื่องสอดคล้องกับปัญหา/ จุดมุ่งหมายของการวิจัย					
3. ปัญหาวิจัยมีความสำคัญ					
4. เป็นปัญหาที่ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
5. สมมุติฐาน					
ก. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร					
ข. ระบุทิศทางความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปร					
ค. มีทฤษฎีสนับสนุนเพียงพอ สมเหตุสมผล					
ง. ทอบปัญหาการวิจัย					
6. ขอบเขตของการศึกษายึดเจเนเหมาะสม					
7. นิยามศัพท์ยึดเจเน ถูกต้อง ครบถ้วน					
เอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง					
1. สอดคล้องกับปัญหาการวิจัย					
2. มีความทันสมัยเหมาะสมกับเรื่องที่ทำ					
3. ความเชื่อถือได้ของเอกสาร					

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			ไม่มี	หมายเหตุ
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง		
<p><u>วิธีดำเนินการวิจัย</u></p> <p>1. ประชากรและการเลือกตัวอย่าง</p> <p>ก. มีขอบเขตชัดเจน</p> <p>ข. กลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนประชากร</p> <p>2. แบบแผนการวิจัย</p> <p>ก. เหมาะสมกับปัญหา</p> <p>ข. มีการควบคุมความแปรปรวน</p> <p>3. เครื่องมือวิจัย</p> <p>ก. เหมาะสมกับตัวแปรที่วัด</p> <p>ข. ตรวจสอบใหม่คุณภาพดี/ ตรวจสอบคุณภาพซ้ำถ้าไม่ได้ ทำเอง</p> <p>4. วิธีการรวบรวมข้อมูล</p> <p>ก. ความเหมาะสมกับชนิดเครื่องมือ</p> <p>ข. วิธีการเก็บข้อมูลที่เชื่อถือได้</p> <p>5. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล</p> <p>ก. ตอบปัญหาการวิจัยได้</p> <p>ข. ถูกตามข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติ ที่ใช้</p> <p>ค. วิธีการวิเคราะห์ที่เหมาะสมกับข้อมูล</p>					

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			ไม่มี	หมายเหตุ
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง		
<u>ผลการวิเคราะห์ข้อมูล</u> 1. ตอบปัญหาการวิจัยไตร่ตรอง 2. การคำนวณถูกต้อง 3. แปลความหมายสอดคล้องกับ ผลวิเคราะห์ 4. มีนัยสำคัญทางสถิติ 5. มีนัยสำคัญทางการศึกษา 6. การอภิปรายผลถูกต้องมีเอกสาร วิจัยสนับสนุน					
<u>ผลการวิจัย</u> 1. ใช้ได้กับประชากรทั่วไป 2. อ้างอิงได้ตามหลักการและเหตุผล					

ภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของเกณฑ์ประเมินคุณภาพงานวิจัย

การหาค่าความเชื่อมั่นของเกณฑ์ประเมินคุณภาพงานวิจัย

$$\text{จากสูตร } \alpha = \frac{N}{N-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

- เมื่อ α หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 N หมายถึง จำนวนข้อของเครื่องมือ
 S_i^2 หมายถึง คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
 S_t^2 หมายถึง คะแนนความแปรปรวนของ เครื่องทั้งหมด

ค่าความเชื่อมั่นของเกณฑ์ประเมินคุณภาพของงานวิจัย

$$\alpha = \frac{34}{33} \left[1 - \frac{3.2}{10.7} \right]$$

$$= 1.03 \times 0.7$$

$$= 0.721$$

$$\text{ความเชื่อมั่น} = .72$$

ภาคผนวก ๑

คู่มือการลงทะเบียนวิจัย

คู่มือการลงทะเบียนวิจัย

Column	Variable names	Mode	Variable values
1 - 2	IDEFF	F 2.0	identification effect size number
3 - 4	IDTH	F 2.0	identification thesis number
5 - 6	YEAR	F 2.0	published year (18 - 31)
7	TYPE	F 1.0	type of report 1 = research report 2 = thesis
8	SOURCE	F 1.0	source of report 1 = Srinakharinwirot University 2 = Kasetsart University 3 = Chulalongkorn University 4 = The National Elementary Education Office
9	ELOCAT	F 1.0	experimental location 1 = Bangkok 2 = another province urban 3 = another province rural
10 - 11	TDREFF	F 2.0	number of Thai documentary references
12 - 13	EDREFF	F 2.0	number of English documentary references

Column	Variable names	Mode	Variable values
14 - 15	TREREFF	F 2.0	number of Thai research refferences
16 - 17	EREREFF	F 2.0	number of English research refferences
18	ELEVEL	F 1.0	educational level (1 - 7)
19 - 20	TEACHMET	F 2.0	teaching method 01 = practice 02 = supplementary readers (Book) 03 = games 04 = song/music 05 = learning/teaching package 06 = Group dynamic 07 = slide/tape 08 = creative writing 09 = stimulation 10 = Module
21	CONTENT	F 1.0	content 1 = listening 2 = reading 3 = writing 4 = mixed

Column	Variable names	Mode	Variable values
22 - 23	EPERIOD	F 2.0	number of period
24 - 25	ETIME	F 2.0	time per period
26	NGROUP	F 2.0	number of sample 1 = $E_1 C_1$ 2 = $E_2 C_1$ 3 = $E_2 C_2$
27 - 28	NEGROUP	F 2.0	sample size of experimental group
29 - 30	NCGROUP	F 2.0	sample size of control group
31	STATUS	F 1.0	1 = researcher proceed both experimental and control group 2 = teacher proceed both experimental and control group 3 = seperate
32	SEXEGR	F 1.0	1 = male 2 = female 3 = not report
33	SEXCGR	F 1.0	1 = male 2 = female 3 = not report
34	NDEPVAR	F 1.0	the amount of dependent variable
35	HYP	F 1.0	hypothesis 1 = one tailed 2 = two tailed

Column	Variable names	Mode	Variable values
36	SAMPLING	F 1.0	1 = random 2 = non random
37	DESIGN	F 1.0	1 = pretest - posttest design 2 = posttest only design
38	SCORE	F 1.0	dependent variable 1 = achievement 2 = attitude 3 = retention 4 = others
39	TYPEIN	F 1.0	type of instrument 1 = test 2 = quationair
40	INQUAL	F 1.0	instrument quality 1 = check 2 = not check
41 - 43	RELISC	F 3.3	reliability score .999 = not available
44 - 48	MEANEGR	F 5.2	mean of experimental group
49 - 53	MEANCGR	F 5.2	mean of control group
54 - 58	SDEGR	F 5.3	S.D. of experimental group
59 - 63	SDCGR	F 5.3	S.D. of control group

Column	Variable names	Mode	Variable values
64	STAT	F 1.0	1 = t-test 2 = F-oneway 3 = F-twoway 4 = ANCOVA
65 - 69	STATVAL	F 5.2	statistic value
70	SIG	F 1.0	significance Level 1 = not sig 2 = significanee at .05 3 = significanee at .01
71	RQUAL	F 1.0	research quality 1 = good 2 = fair

ภาคผนวก ฉ

ประสิทธิภาพของวิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา จากงานวิจัย
เชิงทดลองเกี่ยวกับวิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา

ประสิทธิภาพของวิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา จากงานวิจัยเชิงทดลองเกี่ยวกับ
วิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา

ลำดับที่	ชื่อผู้วิจัย (ปีพิมพ์)	สถาบัน	วิธีสอนที่ใช้	เนื้อหา	ตัวแปรตาม	ขนาดอิทธิพล
1	สมชาย (21)	มก.	หนังสือเสริม	การอ่าน	ผลสัมฤทธิ์	.80
2	อนงค์ (21)	มก.	สิ่งเรา	การเขียน	ผลสัมฤทธิ์	.88
3	อนงค์ (21)	มก.	สิ่งเรา	การเขียน	ผลสัมฤทธิ์	.11
4	จรรยา (22)	มก.	หนังสือเสริม	การอ่าน	ผลสัมฤทธิ์	.65
5	ประภา (22)	มก.	แบบฝึก	การอ่าน	ผลสัมฤทธิ์	1.80
6	สมศักดิ์ (23)	มก.	บทเพลง	การอ่าน	ผลสัมฤทธิ์	1.90
7	สะอาด (23)	มก.	กลุ่มสัมพันธ์	รวม	ผลสัมฤทธิ์	-.43
8	สุริภรณ์ (23)	มก.	หนังสือ	การอ่าน	ผลสัมฤทธิ์	.81
9	ชำเรือง (24)	มก.	หนังสือ	การอ่าน	ผลสัมฤทธิ์	.84
10	ยุพิน (24)	มก.	แบบฝึก	การอ่าน	ผลสัมฤทธิ์	2.06
11	ศิริกุล (25)	มก.	แบบฝึก	การฟัง	ผลสัมฤทธิ์	.70
12	อรุณวรรณ (25)	มก.	บทเพลง	รวม	ผลสัมฤทธิ์	.66
13	พิมพ์พร (26)	มก.	แบบฝึก	การอ่าน	ผลสัมฤทธิ์	1.24
14	วิไล (26)	มก.	แบบฝึก	การเขียน	ผลสัมฤทธิ์	1.01
15	สมหมาย (26)	มก.	หนังสือ	การอ่าน	ผลสัมฤทธิ์	.29
16	สุจิตรา (26)	มก.	แบบฝึก	การฟัง	ผลสัมฤทธิ์	.67
17	เคชา (27)	มก.	หนังสือ	การอ่าน	ผลสัมฤทธิ์	.45
18	นที (27)	มก.	แบบฝึก	การฟัง	ผลสัมฤทธิ์	.64
19	ประชุมพร (27)	มก.	แบบฝึก	การเขียน	ผลสัมฤทธิ์	1.00

ลำดับที่	ชื่อผู้วิจัย (ปีที่พิมพ์)	สถาบัน	วิธีสอนที่ใช้	เนื้อหา	ตัวแปรตาม	ขนาดอิทธิพล
20	ศรีปัญญา (27)	มก.	แบบฝึก	การอ่าน	ผลสัมฤทธิ์	-1.03
21	ผลทาน (28)	มก.	ดนตรี	การเขียน	ผลสัมฤทธิ์	.76
22	พรทิพย์ (29)	มก.	แบบฝึก	การอ่าน	ผลสัมฤทธิ์	.34
23	วิบูลย์ (29)	มก.	เทคนิคฯ	การเขียน	ผลสัมฤทธิ์	.38
24	สมจินตนา (29)	มก.	สไลด์-เทป	รวม	ผลสัมฤทธิ์	.02
25	สายใจ (29)	มก.	แบบฝึก	การอ่าน	ผลสัมฤทธิ์	.39
26	วิไลลักษณ์ (31)	มก.	เทป	การฟัง	ผลสัมฤทธิ์	.57
27	วิไลวรรณ (31)	มก.	หนังสือ	การอ่าน	ผลสัมฤทธิ์	.08
28	อักษร (25)	จุฬา	กิจกรรมฯ	การอ่าน	ผลสัมฤทธิ์	.85
29	กุนพงษ์ (18)	มศว	แบบฝึก	การอ่าน	ผลสัมฤทธิ์	.87
30	มลวิภา (18)	มศว	แบบฝึก	การอ่าน	ผลสัมฤทธิ์	.78
31	มารศรี (18)	มศว	แบบฝึก	การอ่าน	ผลสัมฤทธิ์	.85
32	เขาวมาลย์ (18)	มศว	แบบฝึก	การอ่าน	ผลสัมฤทธิ์	2.33
33	วนิดา (18)	มศว	แบบฝึก	การอ่าน	ผลสัมฤทธิ์	.96
34	ไพบูลย์ (19)	มศว	ชุดการสอน	รวม	ผลสัมฤทธิ์	.67
35	วาสนา (19)	มศว	ชุดการสอน	รวม	ผลสัมฤทธิ์	.25
36	วาสนา (19)	มศว	ชุดการสอน	รวม	ผลสัมฤทธิ์	.02
37	สาโรจน์ (19)	มศว	ชุดการสอน	รวม	ผลสัมฤทธิ์	.70
38	พิมพ์อำไพ (20)	มศว	ชุดการสอน	รวม	ผลสัมฤทธิ์	.03
39	ศิริภาณุจัน (20)	มศว	โมดูล	การฟัง	ผลสัมฤทธิ์	.38
40	เชือน (21)	มศว	บทเรียนสำเร็จ	รวม	ผลสัมฤทธิ์	-.01
41	เชือน (21)	มศว	ศูนย์การเรียน	รวม	ผลสัมฤทธิ์	.02

ลำดับที่	ชื่อผู้วิจัย (ปีที่พิมพ์)	สถาบัน	วิธีสอนที่ใช้	เนื้อหา	ตัวแปรตาม	ขนาดอิทธิพล
42	พงศ์ประเสริฐ (21)	มศว	ชุดการเรียน	รวม	ผลสัมฤทธิ์	.83
43	เพ็ญ (21)	มศว	เขียนสร้างสรรค์	การเขียน	ผลสัมฤทธิ์	.05
44	อารีย์ (21)	มศว	ศูนย์การเรียน	การเขียน	ผลสัมฤทธิ์	.69
45	ประจักษ์ (22)	มศว	สืบสวนสอบสวน	รวม	ผลสัมฤทธิ์	.35
46	พิสุทธิ์ (22)	มศว	สืบสวนสอบสวน	รวม	ผลสัมฤทธิ์	.60
47	คงไถย (24)	มศว	สืบสวนสอบสวน	การอ่าน	ผลสัมฤทธิ์	.32
48	คงไถย (24)	มศว	สืบสวนสอบสวน	การอ่าน	ผลสัมฤทธิ์	.57
49	นิทัศน์ (24)	มศว	แบบฝึก	การอ่าน	ผลสัมฤทธิ์	.83
50	ยุพดี (25)	มศว	แบบฝึก	การเขียน	ผลสัมฤทธิ์	1.07
51	ผจญ (26)	มศว	เกม	รวม	ผลสัมฤทธิ์	1.04
52	มาลีวัลย์ (26)	มศว	แบบฝึก	การเขียน	ผลสัมฤทธิ์	1.04
53	เส้นท (26)	มศว	ชุดการสอน	การฟัง	ผลสัมฤทธิ์	2.73
54	อัทธยา (26)	มศว	แบบฝึก	การอ่าน	ผลสัมฤทธิ์	.80
55	นันทนา (27)	มศว	เกม	การเขียน	ผลสัมฤทธิ์	.74
56	เผ่า (28)	มศว	แบบฝึก	การอ่าน	ผลสัมฤทธิ์	.22
57	เผ่า (28)	มศว	แบบฝึก	การอ่าน	ผลสัมฤทธิ์	.19
58	ทวงทอง (28)	มศว	ชุดการสอน	การเขียน	ผลสัมฤทธิ์	.65
59	ทวงทอง (28)	มศว	ชุดการสอน	การเขียน	ผลสัมฤทธิ์	.98
60	สุรัตน์ (28)	มศว	แบบฝึก	การเขียน	ผลสัมฤทธิ์	2.43
61	อรุณี (28)	มศว	เกม	การเขียน	ผลสัมฤทธิ์	.97
62	ขวัญเรือน (31)	มศว	แบบฝึก	รวม	ผลสัมฤทธิ์	.99

ลำดับที่	ชื่อผู้วิจัย (ปีพิมพ์)	สถาบัน	วิธีสอนที่ใช้	เนื้อหา	ตัวแปรตาม	ขนาดอิทธิพล
63	นันทรัตน์ (31)	มศว	หนังสือ	การอ่าน	ผลสัมฤทธิ์	.15
64	ธনীต (31)	มศว	แบบฝึก	การอ่าน	ผลสัมฤทธิ์	.48
65	สปจ. สน. (23)	สปช.	หนังสือ	รวม	ผลสัมฤทธิ์	.17
66	สปจ. เขต 10 (29)	สปช.	แบบฝึก	รวม	ผลสัมฤทธิ์	.33
67	สปจ. เขต 10 (29)	สปช.	แบบฝึก	รวม	ผลสัมฤทธิ์	.37
68	สปจ. มส. (30)	สปช.	แบบฝึก	รวม	ผลสัมฤทธิ์	1.37
69	สปจ. มส. (30)	สปช.	แบบฝึก	รวม	ผลสัมฤทธิ์	.40
70	สปจ. สร. (31)	สปช.	ชุดการสอน	การอ่าน	ผลสัมฤทธิ์	1.12

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นางรัตนา สีหบุตร
วัน - เดือน ปีเกิด	วันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2504
สถานที่เกิด	อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 13/1 ถนนอุตรคำวิท อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก 65120
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 4
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านนาตาคี อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2523	มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี
พ.ศ. 2527	ปริญญาการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน
พ.ศ. 2534	ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การศึกษาประสิทธิภาพของวิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา โดยวิธีการวิเคราะห์ห่อถัก

บทคัดย่อ

ของ

รัตนา สีนุตร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา

กรกฎาคม 2534

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณ โดยวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาน มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาประสิทธิภาพของวิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา โดยเปรียบเทียบ การสอนภาษาไทยด้วยวิธีสอนแบบต่าง ๆ กับการสอนโดยวิธีสอนปกติ

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยจากงานวิจัยเชิงทดลองเกี่ยวกับวิธีสอนภาษาไทยใน ระดับประถมศึกษาที่พิมพ์เผยแพร่ระหว่างปี พ.ศ. 2518 ถึง พ.ศ. 2531 จำนวน 102 เรื่อง และใช้เกณฑ์การคัดเลือกงานวิจัย คัดเลือกงานวิจัยได้ 62 เรื่อง คำนวณค่าชานาคอิทธิพลได้ 70 ค่า งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทและปริญญาเอกที่พิมพ์เผยแพร่ในช่วงปี พ.ศ. 2521 ถึง พ.ศ. 2526 มากที่สุด

ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยชานาคอิทธิพลมีค่าเท่ากับ 0.698 แสดงว่า คะแนนเฉลี่ยกลุ่ม ทดลองมีค่าสูงกว่าคะแนนสมาชิกกรอยละ 75 ของกลุ่มควบคุม

ในการวิเคราะห์เพื่ออธิบายความแตกต่างของชานาคอิทธิพล โดยใช้การวิเคราะห์ความ แปรปรวนทางเดียว พบว่าตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลให้เกิดความแตกต่างของชานาคอิทธิพล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือตัวแปรจำนวนงานวิจัยต่างประเทศที่ใช้อ้างอิง และการตั้งสมมติฐานการวิจัย โดยกลุ่มที่ใช้งานวิจัยต่างประเทศในการอ้างอิง ตั้งแต่ 11 เล่มขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยชานาคอิทธิพลสูงสุด รองลงมาได้แก่กลุ่มที่ใช้งานวิจัยต่างประเทศในการอ้างอิงตั้งแต่ 1 ถึง 10 เล่ม และงานวิจัยที่มีการตั้ง สมมติฐานแบบทางเดียวจะมีประสิทธิภาพสูงกว่างานวิจัยที่มีการตั้งสมมติฐานแบบอื่น ๆ

A STUDY ON EFFECTIVENESS OF THAI LANGUAGE TEACHING METHODS

IN ELEMENTALY LEVEL : A META - ANALYSIS

AN ABSTRACT

BY

RATANA SRIHABURT

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

July 1991

This research was a quantitative synthesis of research using meta - analysis techniques. Its purpose was to study the effectiveness of Thai language teaching methods in the elementary level by comparing the teaching methods employing Thai language teaching methods with the conventional method.

One hundred and two experimental research reports pertaining to Thai language teaching methods in the elementary level, published between 1975 to 1988 were reviewed by the researcher and 62 reports were selected by using the research screening criteria and then 70 effect size measures were computed. Most of the selected was Master degree thesis published in 1978 and 1983.

The research results showed that the average effect size was 0.698. It followed that the experimental group mean exceed 75 % of the samples in the control group on the outcome variables.

To explain the variations in effect size, one - way analysis of variance was employed. Number of English related literature and hypothesis significantly accounted for the variation in effect size measures. For the group of researches that use the English related literature more than 10 was associated with the highest average effect, next was 1 to 10. The research reports with used one - tailed hypothesis had effect size measures above those hypothesis.